

Factors Influencing Research Topic Selection in Accounting: A Behavioral Approach from the Perspective of the Publishing Game

Gholamreza Kordestani *

*Accounting Professor, Imam Khomeini International University, Qazvin, Iran.
(Corresponding Author). kordestani@soc.ikiu.ac.ir*

Hossein Rajabdorri

*Accounting Postdoctoral Researcher, Imam Khomeini International University,
Qazvin, Iran, Hosrado@gmail.com*

Abstract

The publishing game refers to a mindset among researchers characterized by leveraging various opportunities to boost their publication count. This phenomenon carries significant behavioral and ethical implications within academic research. This study aims to investigate the ethical and behavioral factors that influence accounting researchers' choice of research topics, specifically focusing on the inherent conflict between addressing real-world industry and societal issues versus engaging in the publishing game. Adopting an applied, qualitative approach, this research collected data initially through expert interviews. Subsequently, a questionnaire was administered to 179 academic researchers from accounting and related fields, selected via simple random sampling. The prioritization of the model's dimensions was assessed in 2024 using second-order confirmatory factor analysis. The findings indicate that the factors influencing researchers' choice of topics, in descending order of importance, are: technological advancements, data accessibility, social responsibility, scientific and educational development, financial incentives, and regulatory requirements. These results underscore the complex interplay of practical, professional, and potentially ethical motivations that shape researchers' conduct. Furthermore, all dimensions of the proposed model were perceived as significant by the respondents and should be considered in the strategic planning of accounting research. To ensure accounting research effectively responds to industry and societal challenges, it is imperative to implement appropriate policymaking and oversight mechanisms that cultivate a commitment to social responsibility and foster scientific-ethical development. It is hoped that these crucial considerations will receive due attention.

Keywords: Publishing Game, Research, Profesional Ethics, Accounting, Article.

Copyrights

This license only allowing others to download your works and share them with others as long as they credit you, but they can't change them in any way or use them commercial.

عوامل مؤثر بر انتخاب موضوع پژوهش در حسابداری: رویکردی**رفتاری از منظر بازی انتشار**دکتر غلامرضا کردستانی^{۱*} دکتر حسین رجب‌دری^۲

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۱۲/۲۳

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۳/۰۶

چکیده

بازی انتشار به ذهنیت پژوهشگران برای استفاده از فرصت‌های مختلف در راستای افزایش تعداد مقاله‌های منتشر شده توسط آن‌ها اشاره دارد که دارای پیامدهای رفتاری و اخلاقی قابل توجهی در پژوهش‌های دانشگاهی است. هدف این پژوهش، بررسی عوامل اخلاقی و رفتاری است که با تمرکز بر تعارض میان پرداختن به مسائل صنعت و جامعه و درگیر شدن در بازی انتشار می‌تواند در انتخاب موضوع پژوهش توسط پژوهشگران حسابداری مؤثر واقع شود. پژوهش حاضر از رویکرد کیفی استفاده می‌کند و کاربردی است. برای جمع‌آوری اطلاعات با کسب نظر خبرگان و سپس استفاده از پرسش‌نامه با کسب نظر ۱۷۹ نفر از پژوهشگران دانشگاهی حسابداری و سایر رشته‌های وابسته با استفاده از نمونه‌گیری تصادفی ساده و به روش تحلیل عاملی تأییدی مرحله دوم، اولویت ابعاد الگو در سال ۱۴۰۳ بررسی شد. یافته‌ها نشان می‌دهد عوامل مؤثر در انتخاب موضوع پژوهش توسط پژوهشگران به ترتیب شامل تحول فناوری، دسترسی به داده‌ها، مسئولیت اجتماعی، توسعه علمی و آموزشی، مزایای مالی و الزامات مقرراتی است. این یافته‌ها بر تعامل بین انگیزه‌های عملی، حرفه‌ای و بالقوه اخلاقی که رفتار پژوهشگران را هدایت می‌کند، تأکید دارد. همچنین، همه ابعاد الگوی ارائه شده از دیدگاه پاسخ‌دهندگان دارای اهمیت است که باید در برنامه‌ریزی پژوهش‌های حسابداری مورد توجه قرار گیرد. انجام پژوهش‌های حسابداری در پاسخ به مسائل صنعت و جامعه مستلزم سیاست‌گذاری مناسب و کنترل عواملی تعهد به مسئولیت اجتماعی و توسعه علمی- اخلاقی است امید است که مورد توجه قرار گیرد.

کلیدواژه‌ها: بازی انتشار، پژوهش، اخلاق حرفه‌ای، حسابداری، مقاله.

^۱ استاد حسابداری، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره)، قزوین، ایران. (نویسنده مسئول)

kordestani@soc.ikiu.ac.ir

^۲ پژوهشگر پسادکتری حسابداری، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره)، قزوین، ایران. Hosrado@gmail.com

۱- مقدمه

امروزه نیازسنجی پژوهشی یکی از ضرورت‌های اساسی نظام علمی کشور است؛ زیرا با کمک آن می‌توان، گسترش و ترویج دانش را روشمند ساخت، از تکرار کارهای موازی جلوگیری و وضعیت موجود دانش را به وضعیت مطلوب تبدیل کرد. در نتیجه، نیازسنجی پژوهشی در طراحی راهبرد و برنامه‌ریزی پژوهشی ضروری است تا بتوان چالش‌های مستمر صنعت و جامعه را حل کرد (میرزایی‌فر و نامداریان، ۱۴۰۲). در عموم موارد، تحول‌های صورت‌گرفته منشأ این پژوهش‌های جدید قرار می‌گیرد و فرایند رسمی نیازسنجی، به‌عنوان شکاف بین نتایج فعلی و مطلوب تلقی می‌شود (استفانیک و همکاران، ۲۰۱۸). چنانچه این مورد به‌درستی اعمال شود، سازمان‌ها و جامعه را از یک موضع واکنشی و مبهم خارج می‌کند و در یک موضع فراکنشی و شفاف قرار می‌دهد، اما اگر این مسیر نتواند به‌روشنی چراغ راه پژوهشگران باشد، موجب ازدست‌رفتن منابع مختلف یا جهت‌دهی نادرست می‌شود. هدف غایی پژوهش نیز نه‌تنها تولید علم، بلکه حل مسائل واقعی و پاسخگویی به نیازهای جامعه و صنعت است (غلامی و همکاران ۱۳۹۷). با این حال، در محیط‌های دانشگاهی کنونی، پدیده‌ای تحت عنوان «بازی انتشار»^۱ به عنصری کلیدی در مسیر حرفه‌ای برخی پژوهشگران تبدیل شده است. این امر، ذهنیت رفتاری پژوهشگران را به سمت حداکثرسازی تعداد مقاله‌های منتشر شده سوق می‌دهد و چالش‌های اخلاقی و رفتاری متعددی را در فرایند انتخاب موضوع پژوهش ایجاد می‌کند. از نظر اخلاقی، انتخاب موضوع پژوهش فراتر از یک تصمیم صرفاً علمی است و یک مسئولیت اخلاقی در قبال تخصیص منابع مانند زمان، بودجه و استعداد و جهت‌دهی به دانش تولیدی است (روشندل، ۱۴۰۲). تنش بین «فایده‌گرایی اخلاقی»^۲ در پژوهش (بیشترین منفعت برای بیشترین افراد) و «منفعت‌گرایی فردی»^۳ (ارتقای شغلی و مزایای مالی)، هسته اصلی نگرانی‌های اخلاقی و رفتاری در این حوزه است. این معضل، مباحث کلیدی در حوزه‌هایی مانند «نظریه نمایندگی»^۴ و «اخلاق نتیجه‌گرا»^۵ را پیش می‌کشد. بر اساس نظریه نمایندگی، پژوهشگر (به‌عنوان نماینده) ممکن است منافع شخصی خود مانند ارتقای سریع‌تر را بر منافع اصلی که شامل پیشرفت علمی واقعی و خدمت به جامعه است، در اولویت قرار دهد. این رفتار، زمانی که تحت فشار الزام‌های کمی‌گرایانه قرار می‌گیرد، می‌تواند نتایج غیراخلاقی از جمله انتخاب موضوع‌های سهل‌الوصول، تکرار مکررات یا در مواردی کاهش

^۱ Publishing Game^۲ Ethical Utilitarianism^۳ Individual Utility Maximization^۴ Agency Theory^۵ Consequentialist Ethics

دقت را به دنبال داشته باشد؛ بنابراین، پژوهشگر در تقاطع میان مسئولیت اخلاقی خود در قبال جامعه و علم و فشارهای رفتاری برای بقا و پیشرفت حرفه‌ای قرار می‌گیرد.

با رشد حوزه‌های دانش که انتشارات علمی نیز توسعه یافته است (ملانظری و گرامی، ۱۴۰۰) و یکی از شیوه‌های رتبه‌بندی دانشگاه‌ها، ارتقای استادان، کفایت علمی دانشجویان دکتری برای اتمام دوره و جذب پژوهشگران به‌عنوان عضو هیئت‌علمی و حتی پذیرش متقاضیان تحصیل در مقطع دکتری و پسادکتری، نگارش مقاله در نشریه‌های معتبر علمی است (اولتی، ۲۰۱۰؛ ریبورا و توری، ۲۰۱۳؛ توری، ۲۰۱۴؛ نیکولو و همکاران، ۲۰۲۰) و با توجه به محدودیت در تعداد نشریه‌ها (رجب‌دری و روستامیمندی، ۱۳۹۴)، منجر به ایجاد فشارهای گسترده برای انتشار مقاله در جامعه دانشگاهی حسابداری شده است. این فشار همراه با محدودیت، می‌تواند نگاه پژوهشگران را از توسعه کیفی به سمت توسعه کمی و حتی موارد غیراخلاقی (حجازی و همکاران، ۱۳۹۹؛ باغومیان و رجب‌دری، ۱۴۰۲) منحرف کند. تأکید بیشتر به توسعه کمی بدون توجه به توسعه کیفی، موجب افزایش تعداد «ماشین‌های تولید مقاله» می‌شود (گاتری و پارکر، ۲۰۱۴؛ همفری و گندرون، ۲۰۱۵) که بروز این مسئله نیز منجر به نگرانی‌های عمده در مورد کیفیت انتشارات دانشگاهی خواهد شد (کانترا- هارگریوز و واستمان، ۲۰۱۹؛ گروسی و همکاران، ۲۰۲۰؛ پیلوناتو و منفردینی، ۲۰۲۲). ازدیاد ماشین‌های مقاله‌نویسی که تنها به توسعه کمی توجه می‌کنند، بحث‌های علمی را به پیامدهای ناخواسته سناریوی بازی انتشار (برود، ۱۹۸۱) سوق می‌دهد که می‌تواند به آینده حرفه لطمه‌های جبران‌ناپذیری وارد کند. در حوزه حسابداری که گروه‌های حسابداری دانشگاه‌ها در نقش پژوهشی خود ضعیف عمل کرده‌اند (دیانتی‌دیلمی، ۱۴۰۲)، این دغدغه‌های اخلاقی و رفتاری از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. برای نمونه، یافته‌های سرچمی، و همکاران (۱۳۹۳) با ارزیابی مدرسین رشته حسابداری به ترتیب مشغله‌های آن‌ها در دانشگاه و خارج از دانشگاه، عدم حمایت‌های مالی، فقدان عامل‌های انگیزشی، فقدان اطلاعات و نشریات تخصصی حسابداری و عدم آشنایی کافی با روش پژوهش، ضعف در زبان انگلیسی و عدم توانایی جستجو در وبگاه‌های اینترنتی را به‌عنوان مشکل و موانع پژوهش در رشته حسابداری می‌دانند.

پژوهش‌های حسابداری نقشی حیاتی در شفافیت مالی، راهبری شرکتی، پاسخگویی اجتماعی شرکت‌ها و سلامت بازارهای سرمایه ایفا می‌کند؛ بنابراین، چرایی و چگونگی انتخاب موضوع‌های پژوهشی توسط حسابداران دانشگاهی، یک مسئله اخلاقی و رفتاری است که پیامدهای گسترده‌ای برای صنعت و جامعه دارد. با توجه به مطالب بیان شده، هدف پژوهش حاضر، مطالعه این موضوع است که پژوهش‌های حسابداری در پاسخ به مسائل صنعت و جامعه صورت می‌گیرد یا ورود به بازی انتشار؟

گسترش بازی انتشار در عموم موارد موجب به خطر افتادن دانش‌افزایی و نوآوری و همچنین، کاهش کیفیت در پژوهش‌های حسابداری و حوزه‌های مرتبط (ون هلدن و آرجنتو، ۲۰۲۰) و رقابت بیش از حد بین پژوهشگران می‌شود که کیفیت آموزش و پژوهش حسابداری را به خطر می‌اندازد (کالیو و همکاران، ۲۰۱۷). این استدلال وجود دارد که در این حالت، هدف اصلی انتشار مقاله‌های پژوهشی که پیشبرد و گسترش دانش است، مخدوش می‌شود (مویزر، ۲۰۰۹). تغییر و جایگزینی این اهداف یعنی نگاه کمی به جای نگاه کیفی نیز اثرهای مخربی بر سیاست‌های پژوهشگران خواهد داشت (هاپوود، ۲۰۰۷؛ پالنا، ۲۰۱۷). در نتیجه، باتوجه به آثار مخرب آن، ضرورت پژوهش مشخص می‌شود و در راستای درک بهتر و جلوگیری از زیان‌های احتمالی آتی، اهمیت پژوهش نیز نمایان خواهد شد. این چالش‌ها در نظام پژوهشی ایران، باتوجه به ساختار و الزامات خاص دانشگاهی، ابعاد گسترده‌تر و پیچیده‌تری به خود گرفته است. آیین‌نامه‌ها و بخشنامه‌های وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، به‌ویژه در دهه‌های اخیر بر محوریت کمی‌گرایی در ارزیابی عملکرد پژوهشگران، استادان دانشگاهی و دانشجویان تحصیلات تکمیلی (به‌ویژه در مقاطع دکترا برای دفاع از رساله) تأکید داشته است (سربازی‌آزاد و لطفی‌کامران، ۱۳۹۶) که می‌تواند به مسائل پیش گفته دامن بزند.

انتخاب موضوع و حوزه پژوهش را می‌توان از ارکان اساسی و اولین قدم‌ها برای شروع یک کار پژوهشی قلمداد کرد (فنائی، ۱۴۰۳). در این راستا، تمایل به انتشار برای کسب امتیاز در سریع‌ترین زمان ممکن بدون توجه به کیفیت و تخصص به‌عنوان یک هدف نهایی در موضوع پژوهش، نشان‌دهنده انحراف قابل توجه از هدف اولیه پژوهشگر است (راماسا و همکاران، ۲۰۲۴). بررسی موضوع نشان می‌دهد که تغییر هدف ذکر شده نه تنها شامل روش‌های مورد استفاده، بلکه شامل انتخاب موضوع‌های پژوهش نیز می‌شود و فشارهای استفاده از بازی انتشار بر انتخاب موضوع پژوهش نیز تأثیر می‌گذارد و باتوجه به اینکه پژوهشگران می‌دانند احتمال انتشار در برخی از نشریه‌ها نه تنها به کیفیت پژوهش، بلکه به موضوع تحت پوشش نیز بستگی دارد (سیزوسکی و دیکینسون، ۱۹۹۰)، بدون داشتن تخصص در موضوع ذکر شده و تنها برای انتشار سریع‌تر و کسب منافع آتی، به آن حوزه ورود می‌کنند که می‌تواند از کیفیت پژوهش بکاهد و در بلندمدت، مشکل‌آفرین باشد. برخلاف اهمیت موضوع، تمرکز بر انتخاب موضوع پژوهش در حوزه حسابداری تاکنون در سطح بین‌المللی مورد بررسی کمی قرار گرفته و در سطح داخلی نیز مغفول مانده است. در این راستا، پرداختن به سؤال‌های پژوهشی کاربردی و مرتبط با نیازهای واقعی جامعه، می‌تواند بینش‌های اجتماعی و اقتصادی تأثیرگذار و سودمندی را بر اساس شواهد باکیفیت ایجاد کند (برادبنت و آنرمن، ۲۰۱۱). در مقابل، بررسی مسائل نامربوط یا بی‌اهمیت ممکن است مانع مهمی برای توسعه باشد (بالدوینسدوتیر و همکاران، ۲۰۱۰؛ سینگلتون-گرین، ۲۰۱۰؛ تاکر و

شالتگر، ۲۰۱۶؛ ون هلدن، ۲۰۱۹). از این رو، انتخاب موضوع پژوهش تنها با اهداف کمی و برای چاپ و ازدیاد تعداد مقاله، خطر گسترده‌تر شدن شکاف بین پژوهش و عمل در حسابداری را افزایش می‌دهد (باکستر، ۱۹۸۸؛ زف، ۱۹۸۹؛ لیزنرینگ و جانسون، ۱۹۹۴)، زیرا مانع از ارائه شواهد واقعی و مورد نیاز جامعه می‌شود که یکی از اهداف اصلی حسابداری و پژوهش‌های آن است (آنرمن، ۲۰۲۰). در واقع، انتخاب موضوع پژوهش به صورت فرصت‌طلبانه باعث می‌شود که پژوهشگران، حجم زیادی از مقاله‌ها را فقط برای تسریع در فرایند انتشار ایجاد کنند، اما در مورد موضوع‌های مهم و مورد نیاز جامعه، کمتر پژوهش کنند (همفری و گندرون، ۲۰۱۵).

در زمینه دانش‌افزایی پژوهش حاضر نیز قابل ذکر است که: ۱- این مطالعه برای اولین بار موضوع بازی انتشار را در میان پژوهشگران حسابداری سطح کشور مورد ارزیابی قرار می‌دهد که می‌تواند ضمن داشتن نوآوری، ادبیات متغیر ذکر شده توسعه دهد و آن را به جامعه علمی حسابداری کشور معرفی کند؛ ۲- بر اساس یافته‌ها می‌توان ضمن شناخت بهتر وضعیت موجود، برنامه‌ریزی‌های بهتری برای کنترل این موضوع در آینده داشت؛ ۳- این مطالعه نشان می‌دهد که کمی‌گرایی در نشر آثار پژوهشی به دلیل فشار بازی انتشار می‌تواند بر هدف پژوهش تأثیر بگذارد و در این حوزه جهت‌دهی کند و ۴- یافته‌های این مطالعه پیامدهای سیاستی و عملی دارد که سیاست‌گذاران کلان در سطح وزارت علوم، مدیران دانشگاه‌ها، متصدیان فرایند انتشار در سطوح مختلف و کل جامعه دانشگاهی و پژوهشی را مورد توجه قرار می‌دهد. برای نمونه، توجه به عوامل مؤثر و ارائه راه‌کارهای عملیاتی برای کاهش پژوهش‌های غیر مؤثر از این دست عوامل است.

۲- مبانی نظری و پیشینه پژوهش

بررسی چگونگی انتخاب موضوع پژوهش‌ها، پایان‌نامه و رساله‌ها و همچنین کندوکاو در تجربه کنشگران اصلی در فرایند انتخاب موضوع پژوهش، از آنجاکه می‌تواند به بالابردن کیفیت و بازدهی این‌گونه فعالیت‌های دانشگاهی کمک کند، از اهمیت خاصی برخوردار است (گلکار و همکاران، ۱۴۰۳). برای کشف اینکه چگونه پژوهشگران حسابداری موضوع‌های مورد نظر خود را انتخاب می‌کنند، لازم است در مورد فشارهایی که در قلمرو فعالیت‌های پژوهشی حسابداری و چاپ مقاله در آن وجود دارد، بحث شود. در واقع، محیطی که در آن پژوهشگران حسابداری فعالیت می‌کنند، به گونه فزاینده‌ای با فضای بازی انتشار مرتبط است (راماسا و همکاران، ۲۰۲۴). به نظر می‌رسد که به‌خطر افتادن تنوع در پژوهش‌ها و کاهش کیفیت آن‌ها، یکی از مخرب‌ترین اثرهای بازی انتشار باشد (توریش و ویلموت، ۲۰۱۵؛ ون هلدن و آرجنتو، ۲۰۲۰). افزون بر این، کاهش نوآوری در پژوهش‌ها، ایجاد رکود فکری را به همراه دارد (گاتری و پارکر، ۲۰۱۴؛ آنیست و همکاران، ۲۰۱۵؛ هامفری و گندرون، ۲۰۱۵؛ ون هلدن و آرجنتو، ۲۰۲۰) که در نهایت به رکود علمی حرفه

ختم می‌شود. گسترش ذهنیت سودآوری ناشی از حس مزایا و پاداش‌هایی که انتظار می‌رود در کوتاه‌مدت تحقق یابد، نوآوری در پژوهش‌های حسابداری را محدود می‌کند (گندرون، ۲۰۱۵) که در این میان، بازی انتشار خود را نشان می‌دهد.

ضرورت چاپ مقاله و منافع آن برای پژوهشگران، رقابت شدیدی را در میان پژوهشگران ایجاد می‌کند (ون هلدن و آرجنتو، ۲۰۲۰) و جو پر استرسی را به‌ویژه برای دانشجویان دکتری و دانشگاهیان جوان به وجود می‌آورد (ایمانی و همکاران، ۱۳۹۷؛ ثناگو و همکاران، ۱۴۰۱؛ آنیست و همکاران، ۲۰۱۵؛ مالچ و تسیر، ۲۰۱۵؛ پلگر و گروتکه، ۲۰۱۵). این محیط رقابتی پیامدهای مضری را ایجاد می‌کند و ممکن است مشارکت دانشگاهیان را در حوزه پژوهش کم‌رنگ کند. همچنین، ممکن است کیفیت آموزش را نیز به خطر بیندازد (کالیو و همکاران، ۲۰۱۷) و شکاف پژوهش - عمل را افزایش دهد (گاتری و پارکر، ۲۰۱۴) که در حوزه حسابداری دارای اهمیت زیادی است (لیزنرینگ و جانسون، ۱۹۹۴؛ باکستر، ۱۹۸۸؛ هاپوود، ۲۰۰۷؛ برادبنت، ۲۰۱۶). در مجموع، بررسی فشارهای وارد بر پژوهشگران حسابداری و توجه به بازی انتشار، خطر جدی جایگزینی هدف را نشان می‌دهد، زیرا چنین فشاری پژوهشگران را به سمت راهبردهای کمی‌سازی رهنمون می‌سازد که در آن، تعدد مقاله‌های هرچند با کیفیت پایین‌تر، نتیجه مطلوب‌تری نسبت به انجام پژوهش‌های با کیفیت و تأثیرگذار دارد (گاتری و پارکر، ۲۰۱۴؛ گندرون، ۲۰۱۵؛ وود، ۲۰۱۶؛ پالئا، ۲۰۱۷).

بررسی در مورد انتخاب موضوع پژوهش توسط پژوهشگران حسابداری مستلزم در نظر گرفتن کل فرایند پژوهش و اهداف اصلی آن است. پژوهشگرانی که هدفشان انجام مطالعه‌هایی با ارائه یافته‌های معنادار و مرتبط با جامعه است، موضوع‌هایی را برای اثرگذاری و تبدیل پژوهش به عمل از ابتدای فرایند یعنی انتخاب موضوع پژوهش، برمی‌گزینند (راماسا و همکاران، ۲۰۲۴). در واقع، آن‌ها به‌خوبی می‌دانند که موضوع پژوهش و یافته‌های آن می‌تواند بر جامعه تأثیر بگذارد. در این پژوهش برای بررسی نظری انتخاب موضوع پژوهش و تشریح آن، از «نظریه انتشار نوآوری»^۱ (راجرز، ۲۰۰۳) استفاده می‌شود که در موارد قبلی در فرایند پژوهش به کار گرفته شده است و به‌عنوان نوع خاصی از نوآوری، برای تجزیه و تحلیل و تبدیل پژوهش به کار گرفته شده است (براونسون و همکاران، ۲۰۰۶؛ گوتام، ۲۰۰۸؛ تاکر و پارکر، ۲۰۱۴؛ تاکر و شالتگر، ۲۰۱۶). این نظریه با تمرکز بر فرآیند انتقال اطلاعات، تغییر نگرش‌ها و رفتارها و عوامل موثر بر پذیرش نوآوری‌ها، می‌تواند آثار رفتاری قابل توجهی در سطح فردی و اجتماعی داشته باشد.

^۱ Diffusion of Innovation (DOI)

نظریه انتشار نوآوری در جستجوی توضیحی برای چگونگی، چرایی و چيستی نرخ پذیرش ایده‌ها و فناوری‌های جدید و نوآورانه است. از این نظریه به‌عنوان یک نظریه پایه در بسیاری از مباحث نوآوری سازمانی استفاده می‌شود.

نظریه انتشار نوآوری ابتدا در زمینه‌های کشاورزی و صنعتی و درباره میزان پذیرش تغییرهای فناورانه به کار می‌رفت، اما امروزه در حوزه‌های اجتماعی و آموزشی نیز از آن استفاده می‌شود (نوتلی و دیویس، ۲۰۰۰). ادبیات نظری حسابداری (تاکر و پارکر، ۲۰۱۴؛ تاکر و شالتگر، ۲۰۱۶) از نظریه انتشار نوآوری به‌عنوان دریچه‌ای استفاده می‌کند که از طریق آن، دیدگاه فرایند پژوهش تفسیر می‌شود و هدف پژوهشگر را روشن می‌سازد (تاکر و پارکر، ۲۰۱۴).

بنا به نظر راجرز (۲۰۰۳)، انتشار نوآوری فرآیندی است که در آن نوآوری از طریق «کانال‌های ارتباطی»^۱ خاص و طی یک دوره زمانی به اعضای نظام اجتماعی منتقل می‌شود. این تعریف دربرگیرنده چهار عنصر شامل «نوآوری»، «کانال‌های ارتباطی»، «زمان موردنیاز» و «نظام اجتماعی» است. نوآوری می‌تواند یک «ایده»^۲، «شیوه»^۳ یا «شی»^۴ جدید باشد یا اینکه از دیدگاه افرادی که آن را می‌پذیرند، تازه جلوه کند؛ بنابراین در انتشار یک ایده جدید، «تازه جلوه کردن»^۵ اغلب مهم‌تر از تازگی عینی است. به‌عبارت‌دیگر، نوآوری آن نیست که هر چه را قدیمی است دور بریزیم و هر چه را مدرن است بپذیریم، بلکه بدین معنا است که آنچه را محکم و مثبت است، چه قدیمی و چه جدید در ترکیبی پویا و خلاق قرار دهیم (لطف‌آبادی و نوروزی، ۱۳۸۵).

کانال‌های ارتباطی، رسانه‌هایی است که از طریق آن‌ها پیام از شخص به شخص دیگری منتقل می‌شود. راجرز (۲۰۰۳) برای مبادله اطلاعات دو کانال را معرفی می‌کند: ۱- «رسانه‌های گروهی»^۶ شامل تبلیغ نوآوری برای عده زیادی از افراد مانند جمعیت یک کشور و ۲- «شبکه‌های میان فردی»^۷ که شامل تبلیغ نوآوری برای عده کمی از افراد مانند دانشگاه و مدرسه است. کانال رسانه‌های گروهی بیشتر برای ایجاد آگاهی و شناخت مردم نسبت به یک نوآوری مفید و مؤثر است و کانال‌های میان فردی اغلب برای تغییر نگرش درباره یک ایده جدید مؤثر است که درنهایت، می‌تواند منجر به تغییر رفتار شود؛ بنابراین در ایجاد زمینه پذیرش برای نوآوری، نخست باید از طریق رسانه‌های گروهی در اذهان عموم شناخت ایجاد کرد و سپس، از طریق شبکه‌های میان فردی مانند تبادل رودررو در محیط‌های آموزشی تغییر نگرش و رفتار ایجاد کرد. لازم به ذکر است که باید دو نوع دانش پایه را به نظام اجتماعی پذیرنده نوآوری منتقل کرد: ۱- «دانش

^۱ Communication Channels

^۲ Idea

^۳ Practice

^۴ Object

^۵ Perceived Newness

^۶ Mass Media

^۷ Interpersonal Networks

آگاهی^۱ که اطلاع از وجود یک نوآوری و شناخت ویژگی‌های آن است و ۲- «دانش استفاده^۲» که بیانگر داشتن اطلاعات لازم برای بهره‌گیری مناسب از یک نوآوری است (راجرز، ۲۰۰۳)؛ بنابراین، دانش اطلاع را می‌توان از طریق کانال رسانه‌های گروهی و دانش استفاده را از طریق شبکه‌های میان فردی به پذیرندگان نوآوری منتقل کرد. همچنین، باید توجه کرد که دانش اطلاع به تنهایی قادر به ایجاد تغییر در نگرش و رفتار نیست، بلکه باید با دانش استفاده همراه باشد. زمان نیز به فاصله میان معرفی نوآوری و پذیرش گسترده آن گفته می‌شود و به فاصله زمانی میان خلق یک نوآوری و انتشار آن، «شکاف انتشار نوآوری^۳» می‌گویند. البته این زمان می‌تواند بسیار طولانی باشد (حسینی‌خواه، ۱۳۸۷).

نظام اجتماعی مجموعه‌ای از واحدهای اجتماعی به هم مرتبط است که درگیر مسئله مشترک هستند و برای دستیابی به هدفی مشترک می‌کوشند (راجرز، ۲۰۰۳)، اما به دلیل ماهیت پیچیده نوآوری‌ها و فقدان اطلاعات کافی و درست درباره آن‌ها امکان دارد که نظام اجتماعی در برابر نوآوری مقاومت کند و دچار چهار اشتباه «محصول^۴»، «فرایند^۵»، «شخص^۶» و «موقعیت^۷» بنیادی شود که هر یک در ادامه توضیح داده می‌شود.

۱- محصول: فقدان اطلاعات درست درباره نوآوری سبب می‌شود که مردم فکر کنند نوآوری به معنای خلق محصول و خدمات تازه و بکر است، اما نوآوری می‌تواند ایجاد بهبود در محصول و خدمات موجود باشد.

۲- فرایند: فقدان اطلاعات درباره فرایند نوآوری سبب می‌شود که مردم فکر کنند نوآوری به صورت تصادفی اتفاق می‌افتد. واقعیت این است که نوآوری یک امر اتفاقی نیست، بلکه نیاز به اندیشه و اقدام‌های سنجیده و هماهنگ دارد.

۳- شخص: فقدان اطلاعات درباره خالق نوآوری سبب می‌شود که مردم فکر کنند نوآوری تنها حاصل تلاش یک فرد است. واقعیت این است که نوآوری نیازمند هم‌افزایی و تلاش‌های گروهی است.

^۱ Awareness Knowledge

^۲ How-to-Knowledge

^۳ Diffusion Gap

^۴ Product

^۵ Process

^۶ Person

^۷ Position

۴- موقعیت: فقدان اطلاعات درباره نوآوری سبب می‌شود که مردم فکر کنند نوآوری تنها در زمینه صنایع و شرکت‌های بزرگ است، اما واقعیت این است که اگر شرایط مهیا باشد نوآوری در هر سازمانی دست‌یافتنی است (سالیکرو، ۲۰۰۵).

نظریه انتشار نوآوری در واقع در پی پاسخ به این سؤال است که ایده‌ها چگونه و تحت چه شرایطی مورد پذیرش قرار می‌گیرند (راجرز، ۲۰۰۳). در راستای اهداف پژوهش، این مطالعه از نظریه انتشار نوآوری به‌عنوان روشی استفاده می‌کند که یک سیستم مفهومی فرا سطحی را برای چارچوب‌بندی فرایند پژوهش ارائه می‌کند و اینکه چگونه جایگزینی هدف ناشی از فشارهای انتشار می‌تواند بر بخش اساسی اولیه آن، یعنی انتخاب موضوع پژوهش تأثیر بگذارد. بدین معنا که نظریه انتشار نوآوری به دنبال افزایش کیفیت در نوآوری است و کمی سازی می‌تواند این نظریه و اجزای آن را نیز خدشه‌دار کند.

پیشینه پژوهش‌های داخلی

در ادامه مواردی که به بررسی حوزه پژوهش‌های حسابداری پرداخته باشد، ارائه می‌شود. برای نمونه شفیع‌پور و دادگر (۱۳۹۱) دریافته‌اند که پژوهش‌های حسابداری در هر زمان به سویی رفته است و مجدد به همان نقطه‌ی آغازین بازگشته است و تنها دستاورد این پژوهش‌ها، سؤالی جدید بوده است. بررسی پژوهش‌های ایرانی و خارجی انجام‌شده در ادبیات حسابداری، گویای این مطلب است که آن‌چه در پژوهش‌های حسابداری به آن پرداخته می‌شود، چیزی بیش از تحلیل همبستگی فرضیه‌ها نیست.

فخاری و رجب‌دری (۱۳۹۷) در بررسی رویکرد اخلاقی سردبیران و اعضای هیئت تحریریه نشریه‌های علمی- پژوهشی حسابداری در انتشار مقاله در نشریه خودی، دریافته‌اند که تعداد مقاله‌های منتشر شده از سردبیران و اعضای هیئت تحریریه در نشریه‌های خودی، کمتر از معیار ۱۵ درصد نبوده و تعداد مقاله‌های منتشر شده از سردبیران در نشریه‌های خودی نیز کمتر از میانگین ارزشی به‌عنوان یکی از معیارهای ارزیابی نیست. این یافته‌ها بیانگر این مطلب است که سردبیران، اعضای هیئت تحریریه و مسئولان بخش‌های مربوطه در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، باید توجه بیشتری به مسئله انتشار مقاله در نشریه خودی نموده تا بتوان افزون بر گسترش علمی رشته، شاهد رعایت امانت‌داری و رعایت اخلاق حرفه‌ای در آن‌ها بود.

قناد و همکاران (۱۴۰۲) دریافته‌اند که حوزه‌های موضوعی بازار سرمایه (۲۹٪)، حسابداری مالی (۲۰٪)، راهبری شرکتی (۱۰٪)، گزارشگری مالی و مسئولیت اجتماعی (۹٪)، حسابداری مدیریت (۹٪)، حسابرسی (۸٪)، مالی و سرمایه‌گذاری (۷٪)، حسابداری بخش عمومی (۳٪)، آموزش و پژوهش حسابداری (۳٪)، بانکداری و سیستم‌های اطلاعاتی (۲٪) به ترتیب مهمترین حوزه‌های

پژوهشی در نشریه‌های حسابداری ایران است. یافته‌ها بیانگر این است که توجه به موضوع‌هایی مانند فناوری و سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری، حسابداری بخش عمومی و آموزش و پژوهش حسابداری در مقایسه با سایر حوزه‌های پژوهشی کمتر بوده است؛ بنابراین توجه صاحب‌نظران به سیاست‌گذاری علم و نشر در مجله‌ها ضروری به نظر می‌رسد.

علی‌اصفهانی و همکاران (۱۴۰۳) از طریق بررسی ۶۶۳ کتاب و مقاله، الگوی جامعی از روش‌شناسی پژوهش (متشکل از ۱۶۸ روش) را در حسابداری ارائه کردند. الگوی نهایی ارائه شده پژوهشگران را قادر می‌سازد تا برای پاسخگویی به سؤال‌های پژوهش، مناسب‌ترین روش موجود را از بین طبقه‌بندی‌های الگو استخراج کنند.

پیشینه پژوهش‌های خارجی

مویزر (۲۰۰۹) دریافت در حال حاضر انتشار مقاله به یک بازی تبدیل شده است. نرخ پذیرش نشریه‌های با کیفیت برتر اکنون در حدود ۱۰ درصد است که نشان می‌دهد یا تعداد بسیار زیادی از نویسندگان مقاله‌های غیراستاندارد ارسال می‌کنند یا تعداد زیادی از داوران موانع غیرواقعی ایجاد می‌کنند.

بیاتیه (۲۰۱۴) به این موضوع اشاره کرد که پژوهش‌های حسابداری شاهد «چرخش روایی» است و مانند بسیاری از رشته‌های علوم اجتماعی، نشانگر فاصله از واقع‌گرایی و اثبات‌گرایی است. همچنین موضوع‌های کلیدی، نظریه و روش‌ها، به‌عنوان چارچوبی برای تفکر در مورد پژوهش در روایات حسابداری ارائه می‌شود. چالش آن نیز درک بهتر نقش روایت‌ها در محیط اطلاعاتی غنی و پیچیده گزارشگری خارجی است.

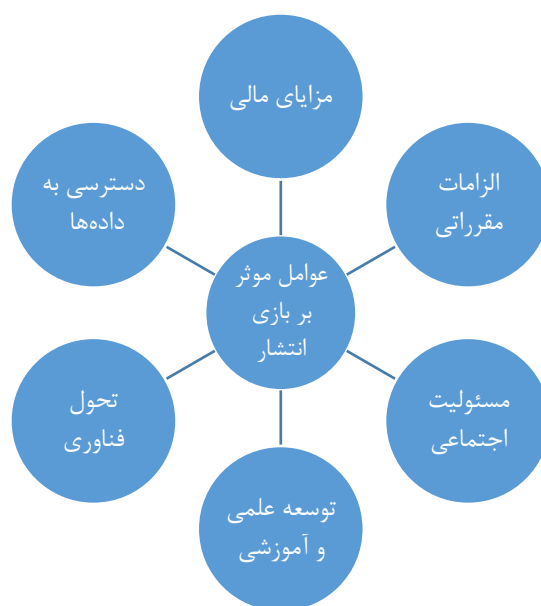
موسی یلوا و همکاران (۲۰۱۶) بیان کردند زمانی که فرض‌های فلسفی پژوهش مشخص باشد، روش‌شناسی پژوهش به‌آسانی صورت می‌گیرد. فرضیه‌های بررسی شده توسط آن‌ها شامل مفروضات هستی‌شناختی، معرفت‌شناختی، طبیعت‌انسانی و روش‌شناختی است.

برتون و همکاران (۲۰۲۴) دریافتند بر اساس نظر دانشگاهیان، روند کلی انتشارات حسابداری از سال ۲۰۱۵ بهبود نیافته است. پاسخ‌دهندگان فکر می‌کنند که نرخ پذیرش در مجله‌های برتر باید حدود دو برابر شود. آن‌ها همچنین معتقد هستند که به معیارهای با اهمیت توجه نمی‌شود. افزون بر آن، نسل در حال رشد نسبت به نسل گذشته دیدگاه منفی قوی‌تری نسبت به فرایند انتشار دارد.

بر اساس بررسی صورت‌گرفته توسط راماسا و همکاران (۲۰۲۴)، قبل از پژوهش آنان در سطح بین‌المللی هیچ آزمون تجربی برای بررسی شیوه انتخاب موضوع در پژوهشگران حسابداری وجود نداشته است. تنها مطالعه حسابداری موجود در مورد انتخاب موضوع پژوهش (چو و هریسون،

۲۰۰۲) این نکته را در نظر نگرفته است که چگونه پژوهشگران حسابداری موضوع‌های پژوهشی خود را انتخاب می‌کنند، بلکه هدف آنان چگونگی تولید موضوع‌های معنادار یا مهم است. در زمینه پژوهش‌های داخلی نیز موضوع مشابه یا نزدیک به هدف پژوهش مشاهده نشد که در نتیجه، یافته‌های این پژوهش می‌تواند دارای ارزش افزوده علمی باشد و راه را برای سایر پژوهشگران و توجه به این حوزه باز کند.

باتوجه به مبانی نظری و پیشینه پژوهش ارائه شده، شکل ۱ الگوی پژوهش را نشان می‌دهد.

شکل ۱- الگوی مفهومی پژوهش

۳- سؤال‌های پژوهش

باتوجه به مبانی نظری و پیشینه مطرح شده، سؤال اصلی پژوهش را می‌توان به این صورت مطرح کرد که :

سؤال اول: آیا پژوهشگران حسابداری در ایران برای انتخاب موضوع پژوهش، از بازی انتشار استفاده می‌کنند؟

سؤال دوم: در صورتی که پاسخ مثبت است، میزان و شدت عوامل آن چگونه است؟

۴- روش‌شناسی پژوهش

این پژوهش به بررسی کاربرد «بازی انتشار» در انتخاب موضوع پژوهش توسط پژوهشگران حسابداری می‌پردازد؛ بنابراین، از نظر استفاده از یافته‌ها کاربردی و از نظر نوع روش پژوهش، کیفی است. از سوی دیگر، باتوجه به دانش‌افزایی و معرفی یک الگوی جدید، این پژوهش جهت‌گیری توسعه‌ای نیز دارد. همچنین، با کسب نظر افراد نمونه در سال ۱۴۰۳ از «تحلیل عاملی تأییدی مرحله دوم^۱» استفاده می‌کند تا پشتوانه یافته‌های مطالعه را فراهم سازد. در این مطالعه، جهت تعیین اهمیت هر یک از عوامل مورد بررسی و همچنین، رده‌بندی اهمیت هر یک از مؤلفه‌ها، از پرسش‌نامه طیف لیکرت و گزینه‌های «بسیار بااهمیت»، «بااهمیت»، «خنثی»، «بی‌اهمیت» و «بسیار بی‌اهمیت» استفاده شد و از پاسخگویان درخواست شد که میزان اهمیت هر عامل را برای انتخاب موضوع پژوهش تعیین کنند.

همسو با نظر ساندرز و همکاران (۲۰۱۶)، «پیاز پژوهش^۲» شامل شش لایه اصلی به شرح زیر است: لایه اول با عنوان «فلسفه پژوهش^۳» است که این پژوهش از پارادایم تفسیری استفاده می‌کند. در لایه دوم با عنوان «رویکرد توسعه نظریه^۴»، پژوهش حاضر از «استفهام^۵» استفاده کرده است. باتوجه به لایه سوم مشخص شد که این پژوهش به صورت کیفی است. در لایه چهارم نیز «راهبرد^۶» پژوهش در گام اول مروری و در گام دوم پیمایشی و کسب نظر مشارکت‌کنندگان است. همسو با لایه پنجم، «افق زمانی^۷» مقطعی است. در لایه ششم نیز برای «فن‌ها و روش‌ها^۸» از کسب نظر خبرگان و پرسش‌نامه صورت گرفته است.

جامعه پژوهش مورد نظر کلیه پژوهشگران دانشگاهی حسابداری و سایر رشته‌های وابسته (حسابرسی، حسابداری مدیریت، حسابدار مالی، حسابدار بخش عمومی و...) است. باتوجه به اینکه دسترسی به کل افراد ذکر شده با پراکندگی‌های مختلف، سخت و تا حدودی غیرممکن است و آمار رسمی از تعداد آن‌ها نیز وجود ندارد، تعداد جامعه آماری نامشخص فرض شد؛ بنابراین، برای محاسبه حجم نمونه در جامعه نامشخص از رابطه (۲) استفاده شد. δ انحراف معیار برای داده‌های طیف لیکرت ۵ گزینه‌ای از رابطه (۱) برابر با ۰/۶۶۷ است (مؤمنی و فعال‌قیومی، ۱۳۸۹: ۲۱۹). باتوجه به رابطه (۲) حجم نمونه حدود ۱۷۰ نفر به دست می‌آید.

^۱ ۲nd Order CFA

^۲ Research Onion

^۳ Research Philosophy

^۴ Approach to Theory Development

^۵ Abduction

^۶ Strategy

^۷ Time Horizon

^۸ Techniques and Procedures

$$\delta = \frac{\max(x_i) - \min(x_i)}{6} = \frac{5 - 1}{6} = 0.667 \quad (1)$$

$$n = \frac{z_{\alpha/2}^2 \delta^2}{\epsilon^2} = \frac{(1.96)^2 (0.667)^2}{(0.1)^2} = 170 \quad (2)$$

برای بررسی موضوع با مینا قرار دادن پرسش‌نامه راماسا و همکاران (۲۰۲۴) و تعدیل آن با محیط ایران بر اساس نظر خبرگان (۱ استاد و ۲ استادیار) موضوع بررسی شد که با روش روایی صوری مورد تأیید و اصلاح قرار گرفت. برای بررسی پایایی نیز از روش آلفای کرونباخ^۱ در نرم‌افزار SPSS استفاده شد و نتیجه بررسی ضریب بالای ۰/۷ بود که به تأیید رسید. جدول ۱ مؤلفه‌های هر سازه الگوی پژوهش را نشان می‌دهد که در پرسش‌نامه پژوهش نیز از آن استفاده شده است.

جدول ۱- مؤلفه‌های هر سازه از الگوی پژوهش

ردیف	سازه	مؤلفه‌ها
۱	الزامات مقرراتی	<ul style="list-style-type: none"> تحصیل در مقطع دکتری و جذب امتیاز پژوهشی؛ استخدام و عضویت در هیئت‌علمی؛ تبدیل وضعیت در استخدام و ارتقای هیئت‌علمی و دفاع از رساله و فارغ‌التحصیلی به‌عنوان دانشجوی دکتری.
۲	مسئولیت اجتماعی	<ul style="list-style-type: none"> تبیین رفتار، نگرش، فرهنگ و سبک زندگی شهروندان؛ توصیف و تبیین محیط اجتماعی، اقتصادی و زیست‌محیطی و شناسایی مشکل و ارائه راه‌حل؛ پژوهش‌های کاربردی و فنی تقاضامحور و پاسخ به نیازهای اصلی جامعه؛ معرفی اندیشه‌ها و سبک زندگی مفاخر، سرآمدان و اندیشمندان جامعه برای نسل امروز؛ تدوین منابع علمی برای آموزش و رقابت علمی در صحنه بین‌المللی.
۳	توسعه علمی و آموزشی	<ul style="list-style-type: none"> بنیادی بودن پژوهش؛ پژوهش در راستای توسعه اهداف آموزشی؛ پاسخ به فراخوان‌ها؛ پژوهش در راستای رقابت علمی؛ کسب جایگاه علمی و علاقه و تقویت دانش فردی.
۴	تحول فناوری	<ul style="list-style-type: none"> شناخت ابعاد فناوری‌های جدید؛ به‌کارگیری عملی ابعاد فناوری‌های جدید؛

^۱ Cronbach's Alpha

	<ul style="list-style-type: none"> • معرفی روش‌های آماری و پژوهشی جدید و • به‌روز بودن موضوع پژوهش. 		
۵	مزایای مالی	<ul style="list-style-type: none"> • جذب بودجه پژوهشی. 	
۶	دسترسی به داده‌ها	<ul style="list-style-type: none"> • دردسترس بودن داده‌ها و • شانس بالا برای پذیرش و انتشار. 	

جمع‌آوری داده‌ها به دو شیوه حضوری و مجازی از افرادی که تجربه فعالیت‌های پژوهشی را داشته‌اند صورت گرفت. در این مطالعه، برای بررسی این بخش از تحلیل عاملی مرتبه دوم در نرم‌افزار Lisrel استفاده شد. هدف تحلیل عاملی تأییدی مرتبه دوم، آزمون موارد مورد بررسی در زمینه تعداد عوامل زیربنایی موجود در مجموعه‌ای از متغیرها، روابط عامل‌ها با نشانگرها و برازش مدل اندازه‌گیری است، اما برخلاف تحلیل عاملی تأییدی مرتبه اول زمانی به کار می‌رود که عوامل مکنون موجود در یک مجموعه از متغیرها دارای چند سطح باشد، به طوری که عامل‌های مکنون خود ناشی از عوامل مکنون دیگر باشد؛ بنابراین، جهت اطمینان از اینکه داده‌ها درست اندازه‌گیری شده است، از تحلیل عاملی تأییدی استفاده می‌شود. قدرت رابطه بین عامل (متغیر پنهان) و متغیر قابل مشاهده نیز به وسیله بار عاملی نشان داده می‌شود. بار عاملی مقداری بین صفر و یک است که اگر کمتر از ۰/۲ باشد رابطه ضعیف در نظر گرفته شده و از آن صرف نظر می‌شود. بار عاملی بین ۰/۲ تا ۰/۶ قابل قبول است و اگر بزرگ‌تر از ۰/۶ باشد، بسیار مطلوب است (کلاین، ۱۹۹۸). حداقل بار عاملی قابل قبول در برخی منابع و مراجع ۰/۲ نیز ذکر شده است، اما معیار اصلی برای قضاوت آماره t است. چنانچه آماره آزمون یعنی آماره t بزرگ‌تر از مقدار بحرانی $t_{0.05}$ یعنی ۱/۹۶ باشد، بار عاملی مشاهده شده معنادار است (آذر و مؤمنی، ۱۳۸۳).

۵- یافته‌های پژوهش

یافته‌های پژوهش نشان داد که از پاسخ‌دهندگان ۸۴ نفر زن و ۹۵ نفر مرد بوده‌اند. میانگین سن آن‌ها نیز ۳۸/۵۱ بوده است. در شیوه حضوری با مراجعه به استادان دانشگاه، دانشجویان و فعالان حسابداری در دسترس ۴۳ پرسش‌نامه تکمیل شد که همه آن‌ها قابل استفاده بود. در شیوه مجازی نیز پس از طراحی پرسش‌نامه در محیط فرم نگار گوگل^۱، دعوت‌نامه تکمیل و برای افراد ذکر شده ارسال و همچنین، از آن‌ها درخواست شد تا جهت پاسخگویی دقیق‌تر آن را به سایر پژوهشگران حسابداری ارسال نمایند که در این شیوه نیز پس از دو مرحله ارسال درخواست، ۱۳۶ پرسش‌نامه قابل استفاده دریافت و در مجموع تعداد ۱۷۹ پرسش‌نامه جمع‌آوری شد.

^۱ Google Forms

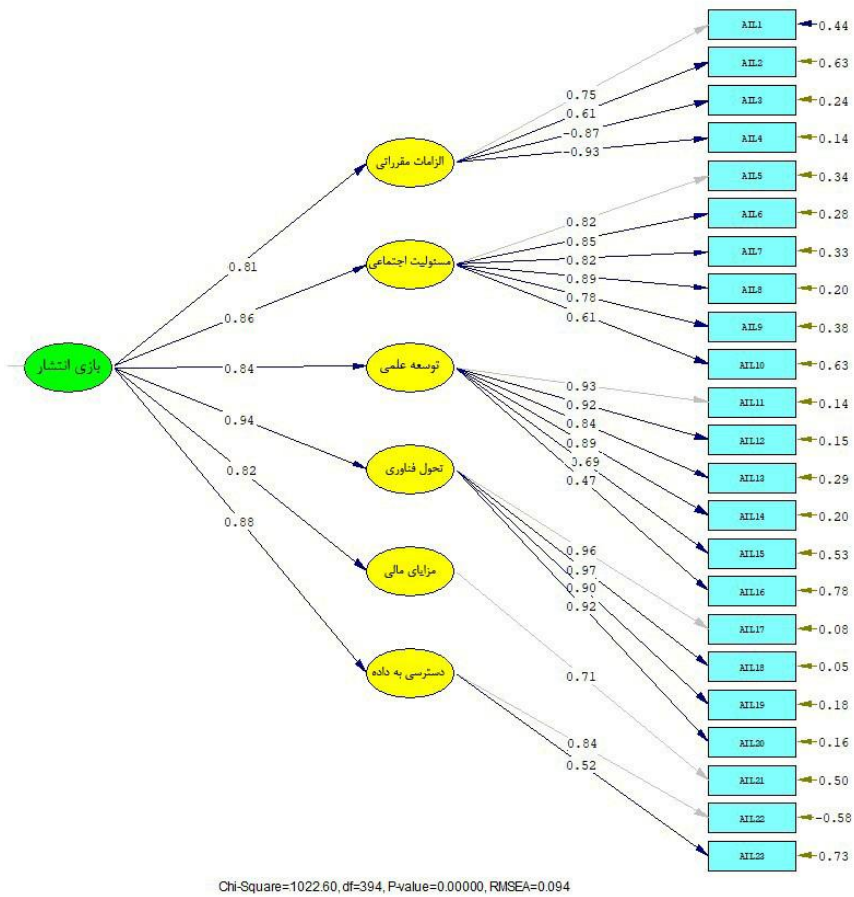
از میان پاسخ‌دهندگان ۸۷ نفر دکتری یا دانشجوی دکتری و ۹۲ نفر کارشناسی ارشد یا دانشجوی کارشناسی ارشد بوده‌اند. همچنین از پاسخ‌دهندگان ۹۱ نفر دارای تجربه و سابقه تدریس در دانشگاه‌ها بوده‌اند که از این میان، ۵ نفر استاد، ۲۱ دانشیار، ۲۸ نفر استادیار و ۳۷ نفر مربی یا مدرس مدعو بوده‌اند. جدول ۲ نیز اطلاعات پاسخ‌دهندگان را نشان می‌دهد.

جدول ۲- اطلاعات پاسخ‌دهندگان

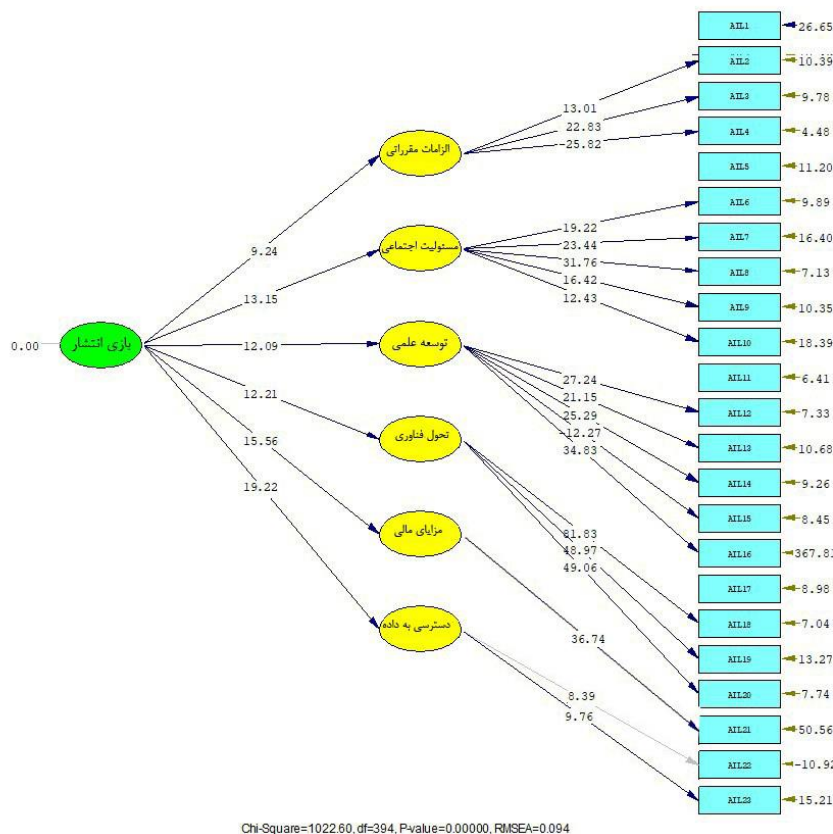
جمع	ارشد یا دانشجوی ارشد	دکتری یا دانشجوی دکتری	زن	مرد	دانشگاه خدمت یا تحصیل
۵۸	۲۶	۳۲	۱۵	۴۳	دولتی
۸۴	۲۹	۵۵	۵۱	۳۳	آزاد اسلامی
۳۱	۳۱	-	۱۵	۱۶	غیرانتفاعی
۶	۶	-	۳	۳	پیام‌نور
۱۷۹	۹۲	۸۷	۸۴	۹۵	جمع

در ادامه نیز یافته‌های تحلیل عاملی الگوی پژوهش در شکل ۲ ارائه شده است. یافته‌ها نشان می‌دهد که طبق نظر کلاین (۱۹۹۸)، بار عاملی در همه موارد بین ۰/۲ تا ۰/۶ و قابل قبول است و در برخی موارد نیز بزرگ‌تر از ۰/۶ است که بسیار مطلوب است.

برای بررسی معنادار بودن وضعیت متغیرها نیز از آماره *t-value* استفاده شد. چون معناداری در سطح خطای ۰/۰۵ بررسی می‌شود، اگر آماره آزمون *t-value* از مقدار بحرانی ۱/۹۶ بزرگ‌تر باشد، رابطه معنادار است. براساس یافته‌های شکل ۳، مقدار آماره *t-value* شاخص‌های سنجش هر یک از مقیاس‌های مورد استفاده در سطح اطمینان ۰/۵ بزرگ‌تر از ۱/۹۶ است که می‌توان دریافت همبستگی‌های مشاهده شده معنادار است.

شکل ۲- بارعاملی استاندارد آزمون

شکل ۳- آماره T الگوی پژوهش

گام بعدی بررسی نیکویی برازش مدل است. یکی از شاخص‌های عمومی برای تعیین پارامترهای آزاد در محاسبه شاخص‌های برازش شاخص کای دو بهنجار است که از تقسیم ساده کای دو بر درجه آزادی مدل محاسبه می‌شود. چنانچه این مقدار بین ۱ تا ۵ باشد، این شاخص مطلوب است. در این پژوهش کای دو بهنجار برابر با ۲/۵۹۵۴ و در نتیجه در سطح مطلوب است. همچنین شاخص RMSEA در بیشتر تحلیل‌های عاملی تأییدی و مدل‌های معادلات ساختاری به‌عنوان یک شاخص برازش اصلی استفاده می‌شود. در مدل حاضر این شاخص برابر با ۰/۰۹۴ است که نشان می‌دهد برازش مدل نیز در سطح مطلوب قرار دارد. بنا بر یافته‌های بار عاملی، عوامل مؤثر در انتخاب موضوع پژوهش توسط پژوهشگران به ترتیب شامل تحول فناوری، دسترسی به داده‌ها، مسئولیت اجتماعی، توسعه علمی و آموزشی، مزایای مالی و الزامات مقرراتی است.

در ادامه جدول ۳، اولویت‌های مشاهده شده را بر مبنای بار عاملی نشان می‌دهد.

جدول ۳- اولویت‌های مشاهده شده را بر مبنای بار عاملی

اولویت	سازه	بار عاملی	مؤلفه‌ها	بار عاملی
۱	تحول فناوری	۰/۹۴	به‌کارگیری عملی ابعاد فناوری‌های جدید	۰/۹۷
			شناخت ابعاد فناوری‌های جدید	۰/۹۶
			به‌روز بودن موضوع پژوهش	۰/۹۲
			معرفی روش‌های آماری و پژوهشی جدید	۰/۹۰
۲	دسترسی به داده‌ها	۰/۸۸	در دسترس بودن داده‌ها	۰/۸۴
			شناس بالا برای پذیرش و انتشار	۰/۵۲
۳	مسئولیت اجتماعی	۰/۸۶	معرفی اندیشه‌ها و سبک زندگی مفاخر، سرآمدان و اندیشمندان جامعه برای نسل امروز	۰/۸۹
			توصیف و تبیین محیط اجتماعی، اقتصادی و زیست‌محیطی و شناسایی مشکل و ارائه راه‌حل	۰/۸۵
			تبیین رفتار، نگرش، فرهنگ و سبک زندگی شهروندان	۰/۸۲
			پژوهش‌های کاربردی و فنی تقاضامحور و پاسخ به نیازهای اصلی جامعه	۰/۸۲
			تدوین منابع علمی برای آموزش	۰/۷۸
			رقابت علمی در صحنه بین‌المللی	۰/۶۱
۴	توسعه علمی و آموزشی	۰/۸۴	بنیادی بودن پژوهش	۰/۹۳
			پژوهش در راستای توسعه اهداف آموزشی	۰/۹۲
			پژوهش در راستای رقابت علمی	۰/۸۹
			پاسخ به فراخوان‌ها	۰/۸۴
			کسب جایگاه علمی	۰/۶۹
			علاقه و تقویت دانش فردی	۰/۴۷
۵	مزایای مالی	۰/۸۲	جذب بودجه پژوهشی	۰/۷۱
۶	الزامات مقرراتی	۰/۸۱	دفاع از رساله و فارغ‌التحصیلی به‌عنوان دانشجوی دکتری	۰/۹۳
			تبدیل وضعیت در استخدام و ارتقای هیئت علمی	۰/۸۷
			تحصیل در مقطع دکتری و جذب امتیاز پژوهشی	۰/۷۵
			استخدام و عضویت در هیئت علمی	۰/۶۱

۶- بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف بررسی عوامل اخلاقی و رفتاری مؤثر بر انتخاب موضوع پژوهش توسط پژوهشگران حسابداری در ایران از منظر پدیده بازی انتشار، انجام شد. یافته‌ها نشان داد

که شش عامل اصلی شامل تحول فناوری، دسترسی به داده‌ها، مسئولیت اجتماعی، توسعه علمی و آموزشی، مزایای مالی و الزامات مقرراتی در اولویت‌بندی انتخاب موضوع پژوهش توسط جامعه پژوهشگران حسابداری نقش دارد. این یافته‌ها، بر تعامل پیچیده انگیزه‌های عملی، حرفه‌ای و ملاحظات بالقوه اخلاقی که رفتار پژوهشگران را در نظام دانشگاهی ایران هدایت می‌کند، تأکید دارد. هرچند تمامی ابعاد الگو از دیدگاه پاسخ‌دهندگان دارای اهمیت بوده و باید در برنامه‌ریزی پژوهش‌های حسابداری مورد توجه قرار گیرد، اما تحلیل عمیق‌تر این یافته‌ها، چالش‌های اخلاقی و رفتاری ناشی از فشار بازی انتشار را برجسته می‌سازد.

به گونه کلی، یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که عواملی مانند مزایای مالی و الزامات مقرراتی مانند ارتقای شغلی و فارغ‌التحصیلی در کنار عوامل علمی و اجتماعی بر انتخاب موضوع پژوهش تأثیر بسزایی دارد. این امر، بیانگر وجود یک تنش رفتاری و اخلاقی میان انگیزه‌های درونی پژوهشگر مانند علاقه به پیشرفت علم یا حل مشکل‌های جامعه و انگیزه‌های بیرونی مانند کسب مزایای مادی یا سازگاری با سیستم ارزیابی دانشگاهی است. از نظر نظریه نمایندگی، این یافته‌ها می‌تواند نشان دهد که چگونه پژوهشگر به‌عنوان نماینده ممکن است تحت فشار سیستم، به‌جای منافع علم و جامعه به منافع شخصی و حرفه‌ای مانند افزایش تعداد مقاله برای ارتقا، تغییر اولویت دهد. این گرایش به سمت بازی انتشار می‌تواند پیامدهای نامطلوبی بر کیفیت و اصالت پژوهش‌ها و همچنین تخصیص منابع بهینه به موضوع‌های دارای اولویت واقعی داشته باشد.

بررسی یافته‌ها به‌صورت جزئی نیز نشان داد که به‌کارگیری عملی ابعاد فناوری‌های جدید به دلیل تأکید بر کاربرد و پیاده‌سازی فناوری‌های نوین در اولویت اول از مؤلفه‌ها قرار گرفته است. پژوهشگرانی که به دنبال موضوع‌های جذاب و قابل‌انتشار هستند، به‌احتمال زیاد به حوزه‌هایی گرایش پیدا می‌کنند که امکان به‌کارگیری عملی فناوری‌های جدید را فراهم می‌کند، زیرا این نوع پژوهش‌ها ملموس‌تر، کاربردی‌تر و دارای تأثیر بیشتری در عمل است. شناخت ابعاد فناوری‌های جدید در جایگاه دوم مؤلفه‌ها است و پیش‌نیاز به‌کارگیری عملی آن‌ها است. پژوهشگران ابتدا باید درک عمیقی از قابلیت‌ها، محدودیت‌ها و پتانسیل‌های فناوری‌های نوظهور داشته باشند تا بتوانند به‌صورت مؤثر آن‌ها را به کار گیرند. با این حال، صرف شناخت نظری فناوری بدون پرداختن به کاربردهای عملی، ممکن است به اندازه کافی جذاب یا نوآورانه برای انتخاب موضوع پژوهش نباشد. به‌روز بودن موضوع پژوهش در رتبه سوم مؤلفه‌های این سازه است و اهمیت زیادی دارد، زیرا پژوهشگران تمایل دارند روی موضوع‌هایی کار کنند که جدید، مرتبط و مورد توجه جامعه علمی و عملی باشد. فناوری به‌سرعت در حال تحول است و موضوع‌های مرتبط با آن نیز به‌سرعت تغییر می‌کند؛ بنابراین، به‌روز بودن موضوع پژوهش در حوزه فناوری، برای جذب توجه و افزایش احتمال انتشار مقاله بسیار مهم است. معرفی روش‌های آماری و پژوهشی

جدید در اولویت آخر این سازه قرار می‌گیرد، زیرا این روش‌ها ابزاری برای انجام پژوهش است و نه لزوماً هدف نهایی آن. پژوهشگران ممکن است ابتدا به دنبال موضوعی باشند که امکان به‌کارگیری عملی فناوری را فراهم کند و به‌روز باشد و سپس به دنبال روش‌های مناسب برای بررسی آن موضوع بگردند. با این حال، نوآوری در روش‌های پژوهش نیز می‌تواند به جذابیت و ارزش پژوهش بیفزاید. با توجه به این موارد، در برخی مواقع پژوهشگران با شیوع فناوری‌های جدید به سرعت دست‌به‌کار شده و بدون توجه عمیق به کاربرد و استفاده کاربردی آن در محیط داخلی، با بازار داغ فناوری جدید، برای انتشار مقاله در آن مشغول می‌شوند. اگرچه این موضوع می‌تواند از نظر نیازسنجی و امکان‌سنجی آثار مثبت داشته باشد، اما کشف نیت واقعی پژوهشگران امر ناممکنی است که باید این موارد را بدون توجه به معرفی و گسترش آن در فضای بین‌المللی، بلکه در کاربرد آن در عمل و رفع مشکل‌های ملی و حرفه‌ای جستجو کرد.

دسترسی به داده‌ها در رتبه دوم سازه‌ها قرار دارد که به در دسترس بودن اطلاعات لازم و تسهیل در احتمال پذیرش مربوط می‌شود. نکته قابل توجه این است که حتی اگر پژوهشگران تصور کنند انتشار موضوع مورد نظرشان آسان خواهد بود، باز هم به فرایند انتشار که گاهی سخت‌گیرانه است، اهمیت می‌دهند. قرارگرفتن این موضوع در رتبه دوم نشان می‌دهد که این دغدغه برای آن‌ها جدی است.

مسئولیت اجتماعی در جایگاه سوم سازه‌ها قرار دارد که بیشتر به مسئولیت مدنی و اجتماعی پژوهشگران اشاره دارد و می‌تواند یافته‌های این پژوهش‌ها به نفع ارتقای فرهنگی و آگاهی بخشی جامعه باشد. بررسی اولویت مؤلفه‌ها نیز نشان داد که معرفی اندیشه‌ها و سبک زندگی مفاخر، سرآمدان و اندیشمندان جامعه برای نسل امروز در جایگاه اول قرار داد. این عامل نشان‌دهنده توجه به نقش الگوهای رفتاری و فکری در شکل‌گیری نگرش‌ها و رفتارهای نسل جدید است. پژوهشگران ممکن است به این دلیل به این موضوع بپردازند که معتقد هستند معرفی اندیشه‌ها و سبک زندگی افراد موفق و تأثیرگذار می‌تواند الهام‌بخش باشد و به تقویت ارزش‌های مثبت در جامعه کمک کند. توصیف و تبیین محیط اجتماعی، اقتصادی و زیست‌محیطی و شناسایی مشکل و ارائه راه‌حل مؤلفه دوم این سازه است. این عامل نشان‌دهنده اهمیت شناخت دقیق و علمی مسائل مختلف جامعه است. پژوهشگران با توصیف و تبیین این مسائل، زمینه را برای ارائه راه‌حل‌های مؤثرتر فراهم می‌کنند. تبیین رفتار، نگرش، فرهنگ و سبک زندگی شهروندان مؤلفه سوم است. این مؤلفه نیز به درک جامعه مربوط است، اما به گونه خاص بر عوامل انسانی و فرهنگی تمرکز دارد. شناخت رفتار، نگرش، فرهنگ و سبک زندگی شهروندان برای پرداختن به بسیاری از مسائل اجتماعی ضروری است. پژوهش در این حوزه می‌تواند به طراحی مداخله‌های مؤثرتر برای تغییر رفتار و بهبود کیفیت زندگی شهروندان کمک کند. پژوهش‌های کاربردی و

فنی تقاضامحور و پاسخ به نیازهای اصلی جامعه مؤلفه چهارم است. این عامل نشان‌دهنده تأکید بر انجام پژوهش‌هایی است که یافته آن به صورت مستقیم قابل استفاده باشد و به حل نیازهای فوری و عملی جامعه کمک کند. پنجمین مؤلفه تدوین منابع علمی برای آموزش است. این مورد نیز بخشی از مسئولیت اجتماعی پژوهشگران است. این منابع می‌تواند به ارتقای سطح دانش و آگاهی در جامعه کمک کند و زمینه را برای پژوهش‌های آینده فراهم سازد. اگرچه آموزش و دانش‌افزایی اهمیت زیادی دارد، اما ممکن است در مقایسه با حل مشکل‌های فوری‌تر جامعه، در اولویت کمتری قرار گیرد. رقابت علمی در صحنه بین‌المللی نیز به‌عنوان آخرین مؤلفه این سازه است و می‌تواند به ارتقای جایگاه علمی کشور و افزایش اعتبار پژوهشگران کمک کند. با این حال، از دیدگاه مسئولیت اجتماعی، اولویت اصلی باید پرداختن به مسائل داخلی جامعه و کمک به حل آن‌ها باشد. رقابت بین‌المللی زمانی ارزشمند است که در راستای خدمت به جامعه باشد. از سویی این مورد می‌تواند با توجه به حساسیت‌های اخیر پیرامون این حوزه و اقبال نشریه‌ها به آن، مسیری برای افزایش تعداد مقاله‌های پژوهشگران باشد. برای این منظور نیز کاربردی سنجی آن در عمل و نگاه کیفی به ارزیابی لازم است.

سازه چهارم، توسعه علمی و آموزشی است. اولویت مؤلفه‌های آن نیز نشان داد بنیادی بودن پژوهش در جایگاه اول قرار دارد و نشان‌دهنده آن است که پژوهشگران به دنبال انجام پژوهش‌هایی هستند که به توسعه دانش بنیادی در حوزه خود کمک کند. این عامل به دنبال پیشبرد مرزهای دانش و ارائه نظریه‌های جدید است. مؤلفه دوم این سازه پژوهش در راستای توسعه اهداف آموزشی است و نشان می‌دهد پژوهشگران موضوع‌هایی را انتخاب می‌کنند که به بهبود آموزش و یادگیری در حوزه حسابداری کمک کند. این عامل به دنبال ارتباط بین پژوهش و عمل و تأثیرگذاری بر نسل‌های آینده حسابداران است. سومین مؤلفه، پژوهش در راستای رقابت علمی است و نشان می‌دهد پژوهشگران به دنبال موضوع‌هایی هستند که در حوزه رقابت علمی جذاب باشد و امکان انتشار در نشریه‌های برتر را فراهم کند. این عامل به نوعی بیرونی است و به دنبال کسب موفقیت در عرصه علمی است. در رده چهارم، پاسخ به فراخوان‌ها است گاهی پژوهشگران به دلیل وجود فرصت، به فراخوان‌های پژوهشی پاسخ می‌دهند. این عامل بیشتر جنبه فرصت‌طلبانه دارد. علاقه و تقویت دانش فردی نیز در آخرین اولویت قرار گرفته و نشان‌دهنده این است که پژوهشگران حسابداری بیشتر تحت تأثیر عوامل بیرونی و حرفه‌ای هستند و به کاربردی بودن پژوهش و حل مسائل واقعی جامعه اهمیت بیشتری می‌دهند. این موضوع ممکن است به دلیل فشار برای انتشار، پیشرفت شغلی و احساس مسئولیت حرفه‌ای باشد. در مجموع این موارد اگرچه در ظاهر مثبت و سازنده به نظر می‌رسد، اما می‌تواند در راستای پاسخ به فراخوان‌ها و نیاز نشریه‌ها و با هدف شناخته‌شدن یا افزایش سطح نگرش عمومی از خود

نیز باشد. در مجموع شناخت نیت و هدف پژوهشگران امر دشواری است که این مورد نیز ممکن است با هدف افزایش میزان توسعه علمی یا افزایش کمی تعداد مقاله‌ها باشد. برای این منظور باید کاربردی بودن پژوهش و عمق تأثیر آن را مطابق با محیط و نیازهای کشور ارزیابی کرد و به لایه‌های عمیق‌تری از کاربردی سنجی دست‌یافت.

مزایای مالی نیز سازه پنجم از اولویت پاسخ‌دهندگان است که کسب منافع مالی با استفاده از پژوهش‌هایی که شانس بیشتری برای پذیرش و چاپ دارد، به‌عنوان انگیزه پژوهشگران در نظر گرفته می‌شود. اگرچه تشویق مالی پژوهشگران امری پسندیده است، اما تنها انتشار مقاله برای کسب منفعت مالی، می‌تواند اهداف والای حوزه انتشار را مخدوش کند که در این بین نیز ارزیابی پژوهش‌ها و ارزش افزوده واقعی و تخصیص بودجه و جایزه به آن‌ها بر این اساس می‌تواند حل‌کننده مشکل باشد.

الزامات مقرراتی از دید پاسخ‌دهندگان در مرتبه آخر از سازه‌ها قرار داشت. این نشان می‌دهد که الزامات و انگیزه‌های سازمانی و اداری، کمترین تأثیر را در انتخاب موضوع پژوهش توسط پژوهشگران حسابداری دارد. در این زمینه انگیزه‌های پژوهشگران می‌تواند متنوع باشد. برخی از پژوهشگران ممکن است بیشتر به دنبال پیشرفت شغلی باشند، در حالی که برخی دیگر بیشتر به دنبال توسعه دانش و حل مسائل واقعی هستند. این نتیجه نشان می‌دهد در میان پژوهشگران حسابداری مورد مطالعه، انگیزه‌های ذاتی و علمی قوی‌تر از انگیزه‌های سازمانی و اداری است. بررسی اولویت مؤلفه‌ها نیز نشان داد که دفاع از رساله و فارغ‌التحصیلی به‌عنوان دانشجوی دکتری به‌عنوان اولین مؤلفه است. دفاع از رساله یک الزام تحصیلی است و انتخاب موضوع پژوهش تا حد زیادی تحت تأثیر این الزام قرار می‌گیرد. دانشجویان ممکن است مجبور باشند موضوع‌هایی را انتخاب کنند که با الزامات دانشگاه و استادان راهنما همخوانی داشته باشد. همچنین، دانشجویان دکتری به گونه معمول با محدودیت زمانی برای تکمیل رساله خود مواجه هستند. این محدودیت می‌تواند باعث شود که آن‌ها موضوع‌هایی را انتخاب کنند که به نظر می‌رسد قابل‌انجام‌تر و سریع‌تر به نتیجه می‌رسد، حتی اگر این موضوع لزوماً جذاب‌ترین یا نوآورانه‌ترین موضوع نباشد. مؤلفه دوم نیز تبدیل وضعیت در استخدام و ارتقای هیئت‌علمی است. دانشگاه‌ها و مؤسسه‌های آموزشی به گونه معمول معیارهای مشخصی برای ارزیابی عملکرد پژوهشی اعضای هیئت‌علمی دارند. این معیارها ممکن است شامل تعداد مقاله‌های منتشر شده، کیفیت نشریه‌های منتشر کننده و میزان استناد به مقاله‌ها باشد. پژوهشگران ممکن است موضوع‌هایی را انتخاب کنند که احتمال انتشار در نشریه‌های معتبر و دریافت استناد بالا را افزایش دهد. افزون بر آن، اعضای هیئت‌علمی ممکن است تحت فشار سازمانی برای انجام پژوهش و انتشار مقاله باشند. این فشار می‌تواند باعث شود که آن‌ها موضوع‌هایی را انتخاب کنند که به نظر می‌رسد آسان‌تر و

سریع‌تر به نتیجه می‌رسد، حتی اگر این موضوع‌ها لزوماً با علاقه شخصی آن‌ها همخوانی نداشته باشد. سومین مؤلفه تحصیل در مقطع دکتری و جذب امتیاز پژوهشی است که انتخاب حوزه و عنوان پژوهش با این هدف صورت می‌گیرد. در نهایت مؤلفه استخدام و عضویت در هیئت‌علمی است که می‌تواند ناشی از آن باشد که پژوهشگران حسابداری در انتخاب موضوع پژوهش خود، بیشتر بر روی الزامات فوری و پیش‌نیازهای لازم برای پیشرفت تحصیلی و شغلی تمرکز می‌کنند تا بر روی هدف بلندمدت و نامشخص استخدام هیئت‌علمی. افزون بر آن، وضعیت درآمدی اعضای هیئت‌علمی از شغل اصلی آنان نیز می‌تواند در این زمینه تأثیرگذار باشد. در مجموع، پژوهشگران استفاده‌های آتی و ضرورت‌های قانونی برای استفاده از مزایای آن مانند ادامه تحصیل، جذب هیئت‌علمی، ارتقا، گرفتن پایه و دفاع از رساله را آخرین عامل در انتشار مقاله می‌دانند که این موضوع می‌تواند موجب رقابت منفی بین پژوهشگران شود.

باتوجه به یافته‌ها، توجه به کیفیت و سطح علمی افراد و اثرگذاری پژوهش‌ها به جای نگاه کمی می‌تواند مفیدتر واقع شود که تغییر شیوه ارزیابی علمی و توسعه نگاه کیفی به جای نگاه کمی لازم است تا از این طریق بتوان وزن پژوهش‌ها را ارزیابی کرد و تنها با نگاه به رتبه نشریه همه پژوهش‌ها را یک وزن ندانست. همچنین، عدم الزام چاپ مقاله برای دفاع از رساله و توجه به جنبه‌های غیر کمی برای ارتقا و موارد مشابه نیز مورد دیگری است که باید به آن توجه شود. یافته‌های این پژوهش که بیانگر توجه بیشتر و ارزیابی دقیق‌تر کیفیت مقاله‌های منتشر شده برای هدایت پژوهشگران به مسیر صحیح در رشته حسابداری است، همسو با پژوهش‌هایی مانند فخاری و رجب‌دری (۱۳۹۷)، قناد و همکاران (۱۴۰۲)، گاتری و پارکر (۲۰۱۴)، همفری و گندرون (۲۰۱۵)، کالیو و همکاران (۲۰۱۷)، کانترا- هارگریوز و واستمان (۲۰۱۹)، گروسی و همکاران (۲۰۲۰)، پیلوناتو و منفردینی (۲۰۲۲) و راماسا و همکاران (۲۰۲۴) است.

بر اساس یافته‌های پژوهش، ضروری است که آیین‌نامه‌ها و بخش‌نامه‌های وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در خصوص ارزیابی پژوهشگران و ارتقای اعضای هیئت‌علمی، از رویکرد صرفاً کمی‌گرایانه به سمت رویکردی کیفی‌تر و تأثیر محور سوق داده شود. این امر می‌تواند شامل در نظر گرفتن امتیاز بالاتر به مقاله‌هایی که به صورت مستقیم به حل چالش‌های صنعت و جامعه می‌پردازد یا کاهش فشار برای افزایش کمی تعداد مقاله و افزایش تأکید بر اصالت، نوآوری و عمق علمی پژوهش باشد. همچنین، دانشگاه‌ها و نهادهای دولتی باید با ایجاد پلتفرم‌هایی برای ارتباط مستقیم پژوهشگران با صنعت و سازمان‌های اجرایی، فرصت‌های مالی و حمایتی برای انجام پژوهش‌های کاربردی و مسئله‌محور را فراهم آورند. این امر می‌تواند شامل تخصیص بودجه‌های ویژه به پژوهش‌های با محوریت حل مشکل‌های بومی باشد. افزون بر آن، برنامه‌های آموزشی و ترویجی باید بر ارتقای دانش و آگاهی پژوهشگران در خصوص ابعاد اخلاقی انتخاب موضوع

پژوهش، مسئولیت اجتماعی علمی و پیامدهای منفی بازی انتشار تأکید کند. این مورد نیز می‌تواند شامل برگزاری کارگاه‌های اخلاق پژوهش و ترویج الگوهای رفتاری مسئولانه باشد. به پژوهشگران آتی نیز پیشنهاد می‌شود که نقش خود استنادی و همکاری‌های علمی پژوهشگران در توسعه کمی و بازی انتشار را در پژوهش‌های حسابداری مورد بررسی قرار دهند. همچنین، پژوهش‌های آتی می‌توانند از روش‌های کیفی مانند مصاحبه و مطالعه موردی برای بررسی این موضوع استفاده کنند. افزون بر آن، به بررسی تأثیر عوامل فرهنگی و سازمانی بر بازی انتشار در حوزه حسابداری بپردازند و مطالعه تأثیر بازی انتشار بر کیفیت آموزش حسابداری و ارتباط آن با عمل حسابداری نیز می‌تواند موضوع پژوهش‌های آینده باشد. افزون بر آن، ارزیابی کارایی و اثربخشی پژوهش‌های حسابداری از نظر حل مسائل صنعت و جامعه نیز می‌تواند بررسی شود.

این پژوهش با محدودیت‌هایی مواجه بوده است؛ اول، پرسش‌نامه مورد استفاده بر اساس خوداظهاری پاسخ‌دهندگان تکمیل شده و امکان سوگیری پاسخ‌ها به دلیل تمایل به ارائه تصویر مطلوب از خود وجود دارد. دوم، از آنجاکه این پژوهش به صورت مقطعی انجام شده است، تنها قادر به ارائه تصویری از دیدگاه‌های پاسخ‌دهندگان در زمان جمع‌آوری داده‌ها است و تغییرهای احتمالی این دیدگاه‌ها در طول زمان را در نظر نمی‌گیرد. سوم، این پژوهش به بررسی دیدگاه‌های پژوهشگران در مورد تأثیر بازی انتشار بر انتخاب موضوع پژوهش پرداخته است. باین حال، بررسی عمیق‌تر و مشاهده مستقیم رفتار پژوهشگران در فرایند انتخاب موضوع پژوهش می‌تواند اطلاعات دقیق‌تری در مورد این تأثیر ارائه دهد.

۷- تقدیر و تشکر و ملاحظات اخلاقی

ضمن تقدیر و تشکر از همه مشارکت‌کنندگان، در این پژوهش با معرفی منابع مورد استفاده، اصل اخلاقی امانت‌داری علمی رعایت و حق معنوی مؤلفین آثار محترم شمرده شده و سایر اصل‌های اخلاق علمی مانند رازداری و محرمانه بودن اطلاعات شرکت‌کنندگان نیز رعایت شده است.

۸- پیوستها - پرسش‌نامه پژوهش

لطفاً به سوالات ذیل در قالب یکی از گزینه‌های «بسیار بااهمیت»، «بااهمیت»، «خنثی»، «بی‌اهمیت» و «بسیار بی‌اهمیت» پاسخ دهید

۱- تحصیل در مقطع دکتری و جذب امتیاز پژوهشی در انتخاب موضوع پژوهش تا چه میزان برای شما دارای اهمیت است؟

- ۲- استخدام و عضویت در هیئت علمی در انتخاب موضوع پژوهش تا چه میزان برای شما دارای اهمیت است؟
- ۳- تبدیل وضعیت در استخدام و ارتقای هیئت علمی در انتخاب موضوع پژوهش تا چه میزان برای شما دارای اهمیت است؟
- ۴- دفاع از رساله و فارغ التحصیلی به عنوان دانشجوی دکتری در انتخاب موضوع پژوهش تا چه میزان برای شما دارای اهمیت است؟
- ۵- تبیین رفتار، نگرش، فرهنگ و سبک زندگی شهروندان در انتخاب موضوع پژوهش تا چه میزان برای شما دارای اهمیت است؟
- ۶- توصیف و تبیین محیط اجتماعی، اقتصادی و زیست محیطی و شناسایی مشکل و ارائه راه حل در انتخاب موضوع پژوهش تا چه میزان برای شما دارای اهمیت است؟
- ۷- انجام پژوهش های کاربردی و فنی تقاضامحور و پاسخ به نیازهای اصلی جامعه در انتخاب موضوع پژوهش تا چه میزان برای شما دارای اهمیت است؟
- ۸- معرفی اندیشه ها و سبک زندگی مفاخر، سرآمدان و اندیشمندان جامعه برای نسل امروز در انتخاب موضوع پژوهش تا چه میزان برای شما دارای اهمیت است؟
- ۹- تدوین منابع علمی برای آموزش در انتخاب موضوع پژوهش تا چه میزان برای شما دارای اهمیت است؟
- ۱۰- رقابت علمی در صحنه بین المللی در انتخاب موضوع پژوهش تا چه میزان برای شما دارای اهمیت است؟
- ۱۱- بنیادی بودن پژوهش در انتخاب موضوع پژوهش تا چه میزان برای شما دارای اهمیت است؟
- ۱۲- انجام پژوهش در راستای توسعه اهداف آموزشی در انتخاب موضوع پژوهش تا چه میزان برای شما دارای اهمیت است؟
- ۱۳- پاسخ به فراخوان های همایش ها و نشریه ها در انتخاب موضوع پژوهش تا چه میزان برای شما دارای اهمیت است؟
- ۱۴- انجام پژوهش در راستای رقابت علمی در انتخاب موضوع پژوهش تا چه میزان برای شما دارای اهمیت است؟
- ۱۵- کسب جایگاه علمی در انتخاب موضوع پژوهش تا چه میزان برای شما دارای اهمیت است؟
- ۱۶- علاقه و تقویت دانش فردی در انتخاب موضوع پژوهش تا چه میزان برای شما دارای اهمیت است؟
- ۱۷- شناخت ابعاد فناوری های جدید در انتخاب موضوع پژوهش تا چه میزان برای شما دارای اهمیت است؟

- ۱۸- به کارگیری عملی ابعاد فناوری‌های جدید در انتخاب موضوع پژوهش تا چه میزان برای شما دارای اهمیت است؟
- ۱۹- معرفی روش‌های آماری و پژوهشی جدید در انتخاب موضوع پژوهش تا چه میزان برای شما دارای اهمیت است؟
- ۲۰- به روز بودن موضوع پژوهش در انتخاب موضوع پژوهش تا چه میزان برای شما دارای اهمیت است؟
- ۲۱- جذب بودجه پژوهشی در انتخاب موضوع پژوهش تا چه میزان برای شما دارای اهمیت است؟
- ۲۲- در دسترس بودن داده‌ها در انتخاب موضوع پژوهش تا چه میزان برای شما دارای اهمیت است؟
- ۲۳- شانس بالا برای پذیرش و انتشار در انتخاب موضوع پژوهش تا چه میزان برای شما دارای اهمیت است؟

فهرست منابع

- آذر، عادل؛ مؤمنی، منصور. (۱۳۸۳). آمار و کاربرد آن در مدیریت. چاپ سوم. تهران: انتشارات سمت.
- ایمانی، سعیده؛ معصومی، لیلا؛ امیری، محمدرضا. (۱۳۹۷). اضطراب پژوهش و عوامل مرتبط با آن در دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه علوم پزشکی همدان. پژوهش در آموزش علوم پزشکی، سال دهم، شماره ۴، صص ۱۲-۲۲.
- باغومیان، رافیک؛ رجب‌دری، حسین. (۱۴۰۲). واکای اثر مثلث تقلب بر تمایل به تقلب پژوهشی در هنگام استفاده از چت جی‌بی‌تی در دانشجویان و دانش‌آموختگان حسابداری. دو فصلنامه حسابداری ارزشی و رفتاری، سال هشتم، شماره ۱۶، صص ۴۷-۷۰.
- ثناگو، اکرم؛ جویباری، لیلا؛ ابراهیم‌پور موزیرجی، زینب. (۱۴۰۱). معضلات پیش روی چاپ مقالات کیفی در مقطع دکترای پرستاری. مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی، شماره ۲۲، صص ۲۵-۲۶.
- حجازی، رضوان؛ رجب‌دری، حسین؛ بردبار، مجتبی. (۱۳۹۹). شناسایی عوامل مؤثر بر تمایل به تقلب در مدرسان حسابداری با تأکید بر نظریه مثلث تقلب. پیشرفت‌های حسابداری، دوره دوازدهم، شماره ۲، صص ۱۳۳-۱۵۸.
- حسینی‌خواه، علی. (۱۳۸۷). بررسی نظریه انتشار نوآوری در حوزه آموزش. نوآوری‌های آموزشی، سال هفتم، شماره ۲۶، صص ۱۵۱-۱۷۸.

دیانتی‌دیلمی، زهرا. (۱۴۰۲). الگوی بالندگی حسابداری در ایران: با رویکرد مبتنی بر نظریه داده‌بنیاد. دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت، سال دوازدهم، شماره ۴۶، صص ۲۱۷-۲۴۴.

رجب‌دری، حسین؛ روستامیمندی، اعظم. (۱۳۹۴). بررسی کمی نشریه‌های حوزه حسابداری و مالی در کشور. حسابرس، شماره ۷۶، صص ۱۱۶-۱۲۳.

روشندل، غلامرضا. (۱۴۰۲). ملاحظات اخلاقی در پژوهش بر داده‌ها و نمونه‌های زیستی با منشأ انسانی. دایره المعارف اخلاق پزشکی اسلامی، سال اول، صص ۱۰-۲۰.

سربازی‌آزاد، حمید؛ لطفی‌کامران، پژمان. (۱۳۹۶). لزوم تغییر روش ارزیابی عملکرد پژوهشی اعضای هیات علمی و پژوهشگران در ایران. علوم رایانش و فناوری اطلاعات، سال پانزدهم، شماره ۱، صص ۱-۹.

سرچمی، محمد؛ ابوجعفری، محمد؛ رضوی‌کارآموز، طاهره. (۱۳۹۳). بررسی مشکلات و موانع تحقیق در رشته حسابداری از دیدگاه مدرسین حسابداری: مورد مطالعه واحدهای منطقه هفت دانشگاه آزاد اسلامی. سومین کنفرانس ملی حسابداری و مدیریت. تهران. علی‌اصفهان، یاسمن؛ دیانتی‌دیلمی، زهرا؛ صراف، فاطمه. (۱۴۰۳). الگوی جامع برای روش‌شناسی پژوهش در حسابداری. دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت، سال سیزدهم، شماره ۴۹، صص ۹۹-۱۳۸.

غلامی، زهرا؛ آراسته، حمیدرضا؛ نوه‌ابراهیم؛ عبدالرحیم، زین‌آبادی، حسن‌رضا. (۱۳۹۷). طراحی الگوی کارکرد پژوهشی دانشگاه‌ها با رویکرد صنعت‌یاری. مطالعات راهبردی سیاستگذاری عمومی، سال هشتم، شماره ۲۷، صص ۲۳۱-۲۵۳.

فخاری، حسین؛ رجب‌دری، حسین. (۱۳۹۷). بررسی رویکرد اخلاقی سردبیران و اعضای هیئت تحریریه نشریه‌های علمی-پژوهشی حسابداری در انتشار مقاله در نشریه خودی. دانش حسابداری مالی، سال پنجم، شماره ۱، صص ۱-۲۴.

فنائی، ساناز. (۱۴۰۳). شناسایی معیارهای انتخاب موضوع رساله دکتری. پژوهش در هنر و علوم انسانی. سال نهم، شماره ۷، صص ۷۳-۸۰.

قناد، مصطفی؛ عرب‌مازازی‌دی؛ محمد، صفرزاده‌بندری، محمدحسین؛ حصارزاده، رضا. (۱۴۰۲). کاربرد فنون متن‌کاوی در تحلیل جریان موضوعی مقالات منتشره در مجلات حسابداری ایران. پژوهش‌های حسابداری مالی و حسابرسی. شماره ۵۸، دوره ۱۵، صص ۱-۳۸.

- گلکار، کورش؛ لک، آزاده؛ حکیمیان، پانته‌آ. (۱۴۰۳). انتخاب موضوع پایان‌نامه در دانشکده معماری و شهرسازی یک نظریه زمینه‌ای برآمده از تجارب اساتید راهنما. معماری و شهرسازی، شماره ۳۴، دوره ۳، صص ۷۷-۱۱۲.
- لطف‌آبادی، حسین؛ نوروزی، وحیده. (۱۳۸۵). خرد مینوی، دانش عینی و رشد یافتگی شخصیت علمی محقق به‌عنوان مبانی نوآوری آموزشی و تربیتی. نوآوری‌های آموزشی، سال پنجم، شماره ۱۵، صص ۴۷-۸۴.
- ملانظری، مهناز؛ گرامی‌راد، فاطمه. (۱۴۰۰). تحلیل جریان علمی پژوهش‌های حسابداری رفتاری در پایگاه اطلاعاتی وب آو ساینس. دو فصلنامه حسابداری ارزشی و رفتاری، سال ششم، شماره ۱۲، صص ۲۷-۵۵.
- مؤمنی، منصور؛ فعال‌قیومی، علی. (۱۳۸۹). تحلیل‌های آماری با استفاده از SPSS. چاپ دوم. تهران: انتشارات کتاب نو.
- میرزایی‌فر، داود؛ نامداریان، رضا. (۱۴۰۲). الگوی مطلوب نیازسنجی پژوهشی دستگاه‌های اجرایی استان لرستان در حوزه مدیریت و برنامه‌ریزی. مطالعات مدیریت انتظامی، سال هجدهم، شماره ۴، صص ۱۳۱-۱۶۱.
- Annisette, M., Cooper, C., and Gendron, Y. ۲۰۱۵. Living in a contradictory world: CPA's admission to SSCI. *Critical Perspectives on Accounting* ۳۱: ۱-۴
- Baldvinsdottir, G., Mitchell, F., and Norreklit, H. ۲۰۱۰. Issues in the relationship between theory and practice in management accounting. *Management Accounting Research* ۲۱(۲): ۷۹-۸۲.
- Baxter, W. T. ۱۹۸۸. Accounting research: Academic trends versus practical needs. ICAS.
- Beattie, V. ۲۰۱۴. Accounting narratives and the narrative turn in accounting research: Issues, theory, methodology, methods and a research framework. *The British Accounting Review* ۴۶ (۲): ۱۱۱-۱۳۴.
- Broad, W. J. ۱۹۸۱. The publishing game: Getting more for less. *Science* ۲۱۱ (۴۴۸۷): ۱۱۳۷-۱۱۳۹.
- Broadbent, J. ۲۰۱۶. The "real" impact factor: Reflections on the impact of the research excellence framework. *Financial Reporting* ۱: ۱۵-۲۸.
- Broadbent, J., and Unerman, J. ۲۰۱۱. Developing the relevance of the accounting academy. *Meditari Accountancy Research* ۱۹ (۱/۲): ۷-۲۱.
- Brownson, R. C., Kreuter, M. W., Arrington, B. A., and True, W. R. ۲۰۰۶. Translating scientific discoveries into public health action: How can schools of public health move us forward? *Public Health Reports* ۱۲۱ (۱): ۹۷-۱۰۳.

- Burton, F., Heninger, W., Summers, S., and Wood, D. ۲۰۲۴. Perceptions of accounting academics on the review and publication process: An update and commentary. *Issues in Accounting Education* ۳۹ (۱): ۲۹–۴۵.
- Chow, C. W., and Harrison, P.D. ۲۰۰۲. Identifying meaningful and significant topics for research and publication: A sharing of experiences and insights by ‘influential’ accounting authors. *Journal of Accounting Education* ۲۰ (۳): ۱۸۳–۲۰۳.
- Conrath-Hargreaves, A., and Wüstemann, S. ۲۰۱۹. Multiple institutional logics and their impact on accounting in higher education: The case of a German foundation university. *Accounting, Auditing and Accountability Journal* ۳۲ (۳): ۷۸۲–۸۱۰.
- Czyzewski, A. B., and Dickinson, H. D. ۱۹۹۰. Factors leading to the rejection of accountants’ manuscripts. *Journal of Accounting Education* ۸ (۱): ۹۳–۱۰۴.
- Gautam, K. ۲۰۰۸. Addressing the research-practice gap in healthcare management. *Journal of Public Health Management and Practice* ۱۴ (۲): ۱۵۵–۱۵۹.
- Gendron, Y. ۲۰۱۵. Accounting academia and the threat of the paying-off mentality. *Critical Perspectives on Accounting* ۲۶: ۱۶۸–۱۷۶.
- Grossi, G., Dobija, D., and Strzelczyk, W. ۲۰۲۰. The impact of competing institutional pressures and logics on the use of performance measurement in hybrid universities. *Public Performance and Management Review* ۴۳ (۴): ۸۱۸–۸۴۴.
- Guthrie, J., and Parker, L. D. ۲۰۱۴. The global accounting academic: What counts! *Accounting, Auditing and Accountability Journal* ۲۷ (۱): ۲–۱۴.
- Hopwood, A. G. ۲۰۰۷. Whither accounting research? *The Accounting Review* ۸۲ (۵): ۱۳۶۵–۱۳۷۴.
- Humphrey, C., and Gendron, Y. ۲۰۱۵. What is going on? The sustainability of accounting academia. *Critical Perspectives on Accounting* ۲۶: ۴۷–۶۶.
- Kallio, K.-M., Kallio, T. J., and Grossi, G. ۲۰۱۷. Performance measurement in universities: Ambiguities in the use of quality versus quantity in performance indicators. *Public Money and Management*. ۳۷ (۴): ۲۹۳–۳۰۰.
- Kline, R. B. ۱۹۹۸. *Principles and Practice of Structural Equation Modeling*. New York. Guilford Press.
- Leisenring, J., and Johnson, L. ۱۹۹۴. Accounting research: On the relevance of research to practice. *Accounting Horizons* ۸ (۴): ۷۴–۷۹.

- Malsch, B., and Tessier, S. ۲۰۱۵. Journal ranking effects on junior academics: Identity fragmentation and politicization. *Critical Perspectives on Accounting* ۲۶: ۸۴-۹۸.
- Moizer, P. ۲۰۰۹. Publishing in accounting journals: A fair game? *Accounting, Organizations and Society* ۳۴ (۲): ۲۸۵-۳۰۴.
- Moizer, P. ۲۰۰۹. Publishing in accounting journals: A fair game?, *Accounting, Organizations and Society* ۳۴ (۲): ۲۸۵-۳۰۴.
- Musa Yelwa, A., Sunusi Sa'ad, A., Nasiru Abdul salam, K., and Mohammed, A. B. ۲۰۱۶. Research Methodology in Accounting Research. *Journal of Research & Method in Education* ۶ (۴): ۳۰-۳۷.
- Nicolo, G., Manes-Rossi, F., Christiaens, J., and Aversano, N. ۲۰۲۰. Accountability through intellectual capital disclosure in Italian Universities. *Journal of Management and Governance* ۲۴: ۱۰۵۵-۱۰۸۷.
- Nutley, S., and Davies, H. ۲۰۰۰. Making a reality of evidence-based practice: some lessons from the diffusion of innovations. *Public Money and Management* ۲۰ (۴): ۳۵-۴۲.
- Otley, D. ۲۰۱۰. Research assessment in the UK: An overview of ۱۹۹۲-۲۰۰۸. *Australian Accounting Review* ۲۰ (۱): ۳-۱۳.
- Palea, V. ۲۰۱۷. Whither accounting research? A European view. *Critical Perspectives on Accounting* ۴۲: ۵۹-۷۳.
- Pelger, C., and Grottko, M. ۲۰۱۵. What about the future of the academy?—Some remarks on the looming colonisation of doctoral education. *Critical Perspectives on Accounting* ۲۶: ۱۱۷-۱۲۹.
- Pilonato, S., and Monfardini, P. ۲۰۲۲. Managerial reforms, institutional complexity and individuals: An empirical analysis of higher education. *Journal of Management and Governance* ۲۶ (۲): ۳۶۵-۳۸۷.
- Ramassa, P., Avallone, F., and Quagli, A. ۲۰۲۴. Can “publishing game” pressures affect the research topic choice? A survey of European accounting researchers. *Journal of Management and Governance* ۲۷ (۱): ۱-۳۶.
- Rebora, G., and Turri, M. ۲۰۱۳. The UK and Italian research assessment exercises face to face. *Research Policy* ۴۲ (۹): ۱۶۵۷-۱۶۶۶.
- Rogers, R. E. ۲۰۰۳. *Diffusion of innovations*. Free Press.
- Salicru, S. ۲۰۰۵. *Innovation: Myths and Realities*. Available at: <http://www.appliedinnovation.com.au>
- Saunders, M., Lewis, P., and Thornhill, A. ۲۰۱۶. *Research Methods for Business Students*. England: Pearson Education Limited.
- Singleton-Green, B. ۲۰۱۰. The communication gap: Why doesn't accounting research make a greater contribution to debates on accounting policy? *Accounting in Europe* ۷ (۲): ۱۲۹-۱۴۵.

- Stefaniak, J., Baaki, J., Hoard, B., and Stapleton, L. (۲۰۱۸). The influence of perceived constraints during needs assessment on design conjecture, *Journal of Computing in Higher Education* ۳۰ (۱): ۵۵-۷۱.
- Tourish, D., and Willmott, H. ۲۰۱۵. In defiance of folly: Journal rankings, mindless measures and the ABS Guide. *Critical Perspectives on Accounting* ۲۶: ۳۷-۴۶.
- Tucker, B. P., and Schaltegger, S. ۲۰۱۶. Comparing the research-practice gap in management accounting. *Accounting, Auditing and Accountability Journal* ۲۹ (۳): ۳۶۲-۴۰۰.
- Tucker, B., and Parker, L. ۲۰۱۴. In our ivory towers? The research-practice gap in management accounting: An academic perspective. *Accounting and Business Research* ۴۴ (۲): ۱۰۴-۱۴۳.
- Turri, M. ۲۰۱۴. The new Italian agency for the evaluation of the university system (ANVUR): A need for governance or legitimacy? *Quality in Higher Education* ۲۰ (۱): ۶۴-۸۲.
- Unerman, J. ۲۰۲۰. Risks from self-referential peer review echo chambers developing in research fields. *British Accounting Review* ۵۲: ۱۰۰۹۱۰.
- van Helden, J. ۲۰۱۹. The practical relevance of public sector accounting research; time to take a stand. *Public Money and Management* ۳۹ (۸): ۵۹۵-۵۹۸.
- van Helden, J., and Argento, D. ۲۰۲۰. Our hate-love relationship with publication metrics. *Public Money and Management* ۴۰ (۲): ۱۷۴-۱۷۷.
- Wood, D. A. ۲۰۱۶. Comparing the publication process in accounting, economics, finance, management, marketing, psychology, and the natural sciences. *Accounting Horizons* ۳۰ (۳): ۳۴۱-۳۶۱.
- Zeff, S. A. ۱۹۸۹. Recent trends in accounting education and research in the USA: Some implications for UK academics. *The British Accounting Review* ۲۱ (۲): ۱۵۹-۱۷۶.